

Upravnistvo Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Seles-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor, Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje, Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
79.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Angleška diplomatska akcija v Evropi

Trije dogodki so v zadnjih štirih tednih odločilno vplivali na razvoj diplomatskih akcij: konec ČSR, italijanska akcija v Albaniji in pristop Francove Spanije k protikomunistični zvezi. Vsi ti trije dogodki so deloma že pokazali tudi daljnosežne strateške posledice katerih upoštevanje je diplomatsko aktivnost le še povečalo. Splošni položaj je že po lanskim septembrskim krizi kazal znake počasnega, a postopnega prehajanja iz območja golih diplomatskih računov v območje strateških in vojaških predvidevanj, ki sedaj vedno bolj prevladujejo v tako zvanih diplomatskih akcijah. Diplomacija pa se svojim prizadevanjem še ni odrekla, dokler obstaja najmanjša možnost, da se nevarno ogroženi mir še lahko reši. V tako vrsto diplomatskih prizadevanj moramo šteti vse angleške diplomatske pobude po 15. marcu lanskega leta, v kolikor je njih neposredni namen ta, da se s pravočasnimi medsebojnimi obvezami o vzajemni pomoči vseh ogroženih držav prepreči možnost novih presenečenj, pa naj pride od katerekoli strani in naj se izvrše na škodo kogarkoli. Včerajšnje Chamberlainove izjave pomenijo novo postajo na poti, ki jo želi angleška diplomacija se prehoditi.

K dosedanjim londonskim in pariškim diplomatskim akcijam je pred dnevi zapisal pariški »Temps« med drugim: »Ura bučnih govorov in svečanih izjav je minila in posvetovanja se vodijo sedaj samo še o tem, kako bi se države sporazumele glede varnostnih ukrepov, ki bi jih bilo treba izdati zaradi zavarovanja proti vsem morebitnim dogodkom.« Kakor znano, je prevzela vodstvo teh diplomatskih posvetovanj Anglija. Izidih angleških prizadevanj je bila skrb, ki jo je v svojih poslednjih govorih Chamberlain že večkrat izrazil, da ne bi namreč »katerakoli država poskušala zavladati Evropi ali svetu s silo«. Taki nameri je neposredno nasproten predvsem angleški interes ohranitve dosedanjega ravnotežja na evropski celini, v enaki meri pa tudi neposredni interes zavarovanja Anglije in njenega imperija pred slehernim presenečenjem. Ti angleški interesi se ujemajo z enakimi ali podobnimi interesi Francije kot angleške zaveznice, obenem pa odgovarjajo po angleški sodbi tudi splošni potrebi po zavarovanju neodvisnosti in samostojnosti vseh ostalih držav. Tako je bila po angleški zamisli v zadnjih tednih sama po sebi dana osnova za uspeh take na široko razpredene akcije za kolektivno zavarovanje miru. V tem smislu je Chamberlain govoril tudi včeraj.

Prizadete države so dale Londonu že takoj v začetku razumeti, da bi se ne moglo zadovoljiti samo s kakimi malopomembnimi izjavami, ki bi bile brez praktičnega pomena. V tej smeri je najprej izvojevala Poljska s svojo realno in na neposredne poljske potrebe premišljeno politiko prvi uspeh s Chamberlainovimi vnaprejšnjimi jamstvi za poljsko neodvisnost. Nobenega dvoma ni, da je mogla Poljska registrirati tako nagel uspeh v Londonu samo zaradi tega, ker je s svojo takojšnjo mobilizacijo dokazala, da je v primeru nevarnosti pripravljena braniti svoje ozemlje s skrajnimi žrtvami. Ta poljski diplomatski uspeh je tem večji, ker je po dodatnem protokolu k začasnim pogodbam o vzajemni pomoči obeh držav prepuščeno poljski presoji, kdaj je poljska neodvisnost v taki nevarnosti, da avtomatično nastopi angleška pomoč.

Angleška akcija pa ni običajna samo tu. Glede sodelovanja z Rusijo je Poljska izrazila v Londonu pomisleke, ki so izvirali predvsem iz njene obzirnosti do Nemčije, s katero je Varšava vezana s posebno pogodbo. Vendar nadaljuje sedaj Anglija skupno s Francijo svoja posvetovanja z Rusijo, do čim ima Beck nalogo, da najde s svojim posredovanjem v Budimpešti zadovoljivo rešitev za sklenitev nenapadnega pakta med Rumunijo in Madžarsko. S tem bi se Poljska iznebila velike skrbi glede namenov svojega madžarskega sosedu z Rumunijo, narkar bi Poljska in Rumunija sporazumno razširili obstoječe obveze, ki veljajo do sedaj le za njune meje proti zahodu. Z včerajšnjo izjavo Chamberlaina je tudi Rumunija, čeprav za sedaj le po enostranski angleški obvezi, že vključena s Poljsko in Grčijo v angleški varnostni sistem.

Spremembe v Albaniji so pospešile angleško akcijo tudi na Balkanu. Zankrat pa se je ta ustvarila konkretno samo pri Grčiji. Ali se bo nadaljevala tudi v drugih smereh, še ni mogoče reči. Že v nekaj dneh pa utegnejo biti povsem jasni obrisi novega diplomatskega položaja v vsem vzhodnem sredozemskem prostoru. V zapadnem Sredozemlju je med tem nastala za An-

GLOBOK VTIS JAMSTVENIH OBVEZ ZA GRČIJO IN RUMUNIJO

Soglasno odobravanje v Angliji in Franciji — Zadoščenje v Rumuniji in Grčiji — Tudi Rusija je zadovoljna

London, 14. aprila. AA. (Reuter). Včerajšnji izjavi Chamberlaina in Daladiera sta naleteli na obilne komentarje po vseh evropskih listih. Chamberlainova izjava je naredila posebno dober vtis v Atenah in je grško javno mnenje navdušeno nad novo politiko Velike Britanije. Grčija smatra Anglijo za svojo prijateljico, kakor jo smatrajo za prijateljico vsi mali narodi.

Sovjetsko časopisje podrobno objavlja Chamberlainov govor ter mu pripisuje, kakor se zdi, večji pomen kot katerikoli drugi izjavi zadnja leta. Sovjetski zastopnik ni hotel dati svojega komentarja k tej izjavi, naglasil pa je kljub temu, da je v Sovjetski Rusiji glede učinkovitosti nove angleške politične linije zdaj nekaj manj skeptičnosti, kakor pa jo je bilo po monakovskem sporazumu, to pa zaradi blokiranja napadca.

Nedeljno odobravanje v Angliji

London, 14. aprila. AA. (Reuter): Vse angleško časopisje odobrava sklep angleške vlade o tem da Anglija nudi zaščito Grčiji in Rumuniji. Istočasno časopisje smatra, da ne bi bilo umestno odpovedati angleško-italijanski sporazum, ker ima Italija še vedno priložnost izpolniti svoje obveznosti glede umika prostovoljcev iz Spanije. »Times« pravi, da se bo Italiji ta prilika nudila po proslavi vkorakanja Francovih čet v Madrid. »Daily Mail« zahteva, da se uvede splošna vojaška obveznost, ker smatra, da je samo na ta način možno ustanoviti v Veliki Britaniji narodno vojsko. »Financiere News« pravi, da zveza Velike Britanije in Francije brez Rusije ne more

odgovoriti pravim ciljem bloka miru. Podarja potrebo financiranja malih držav. »Yorkshire Post« zahteva odločnejše stališče angleške vlade. List smatra, da Velika Britanija še ni storila vsega potrebnega, da bi tuje države mogle imeti popolno zaupanje v vladino izjavo.

Francoski glasovi

Pariz, 14. aprila. AA. (Havas). »Depeche de Toulouse« pravi da so Chamberlainove in Daladierove izjave zelo jasne, in lahko veljajo za opomin velesilam, ki so zadnje čase izvršile razne iniciative, vendar te izjave niso nobena grožnja, temveč samo jasno poudarjeno stališče Velike Britanije in Francije. »Eclair de l'Est« misli, da je bil Chamberlain zelo strog nasproti Italiji, da pa ni podrl vseh mostov. Nasprotno, reči se sme, da je Chamberlain napravil poslednji poskus, da se doseže sporazum.

Zadovoljstvo v Rumuniji

Bukarešta, 14. aprila. AA. (Rador) Vse rumunsko časopisje objavlja v celoti izjavi angleškega in francoskega ministrskega predsednika in poudarja pomen jamstev, ki jih je Anglija dala Rumuniji in Grčiji. »Timpul« v svojem uvodniku navaja Chamberlainove in Daladierove besede, ter omenja da je Rumunija manifestirala svojo voljo, da brani svojo neodvisnost in da izvaja istočasno tudi politiko miru in sporazuma z vsemi državami, pri tem pa razvija z vsemi tudi svojo gospodarsko delavnost. Jamstva, ki jih je dala Anglija in ki jih je Rumunija z velikim zadovoljstvom sprejela, dokazujejo veliko prijateljstvo med obema državama. Članek se končuje z besedami: Chamberlainova in Daladierova izjava pomenita dragocen prispevek k ohranitvi splošnega miru.

Neporušno prijateljstvo Jugoslavije, Bolgarije in Turčije

Sofija, 14. aprila. AA. Bolgarska brzojavna agencija poroča: Poluradni list »Dnes« komentira stališče Bolgarije do mednarodnih dogodkov in pravi: V teh trenutkih splošnega nemira nadaljuje Bolgarija svojo politiko miru, prijateljstva in sodelovanja s svojimi sosedami in velesilami. Kjuselvanov sovraži avanture in vodi bolgarsko zunanjo politiko po poti k miru, sodelovanju in sporazumevanju. Bolgarska zunanja politika se naslanja na dve dragoceni in iskreni prijateljstvi, z bratsko Jugoslavijo in s Turčijo. V sedanjih časih dobiva čedalje večji pomen pakt o večnem prijateljstvu z Jugoslavijo in

Turčijo. Ta dva pakta sta pripomogla, da izginjajo temni oblaki z Balkana in da se ustvarja možnost sodelovanja med balkanskimi narodi in omogoči miroljubna ureditev vseh sporov. Kot posledica tega je prišlo zgodovinsko dejanje solunskega dogovora, ki je vrnil ponos bolgarski vojski. Solunski dogovor je izraz obnove zaupanja med balkanskimi narodi, omogočila ga je pa politika zadnjih let, politika miru, prijateljstva in trajnega sporazumevanja. Pravi prijatelji se spoznajo v nesreči, pravi narodni pregovor. V današnjih težkih časih je treba dati temu narodnemu reku stvarno vsebino.

Pripravljenost Gibraltarja

Obsejni angleški varnostni ukrepi

London, 14. aprila. AA. »Daily Telegraph« poroča, da je bila za angleško suhozemsko, pomorsko in letalsko vojsko v Gibraltarju ukazana stroga pripravljenost. Po vesteh iz Gibraltarja se vidi, da so angleške oblasti v Gibraltarju podvezle vse potrebne varnostne ukrepe. Snoci je okoli 200 vojakov naredilo barikade na veliki cesti okrog pasu, ki loči špansko in angleško posest. Avtomobili ne smejo po solnčnem zahodu niti iz Gibraltarja niti nazaj. Ti varnostni ukrepi so bili odredjeni ker so Angleži zadnje dni opazili, da prevažajo vsak dan iz Cadiza v La Lineo z velikimi vojaškimi avtomobili raznovrstne topove, strojnice, tanke in municijo. Od torka dalje je prispelo v La Lineo 2 do 3 tisoč vojakov. V zadnjem času so opazili tudi transporte iz Melile v Algeciras. V La Lineo so oblasti zaplenile vsa motorna prevozna sredstva.

V Gibraltar sta prispela francoski vojaški ataše in francoski letalski ataše pri francoskem veleposlanstvu v Burgozu. »Daily Telegraph« in »Daily Mail« poročata iz La Valette, da so poveljniki angleških ladij, ki se muče pred Malto, ukličili vse dopuste častnikom, podčastnikom in mornarjem. Snoci je prispelo z neko angleško ladjo na Malto iz Southamptonu 500 vojakov.

Nemške vojne ladje v španskih vodah

London, 14. aprila. AA. (Havas): Berlinski dopisnik Daily Expressa poroča, da je šest ladij nemške mornarice odplovalo danes zjutraj iz Kiela v Spanijo, da se udeležijo

gliju in Francijo precejšnja negotovost zaradi pristopa generala Franca k protikomunistični pogodbi, toda igra akcij in reakcij velesil je še preveč odprta, da bi mogli v tem pogledu izreči kaj dokončnega. Težišče mednarodnega položaja trenutno ni na zapadu, temveč na vzhodu, kar velja tako za evropsko celino, kakor za Sredozemsko morje. Tu je namreč glavni prostor tako zvanih »vplivnih območij«, na katerem se sedaj diplomatsko odloča vprašanje evropske usode.

velikih mornariških vaj ob španski obali.

London, 14. aprila. AA. (Reuter) Uradno poročajo, da je nemška vlada obvestila angleško in francosko vlado, da bodo letošnji spomladanski manevri nemške mornarice ob vzhodni španski obali in da bodo trajali približno mesec dni. Nemške vojne ladje, ki se bodo udeležile manevrov, bodo zapustile nemške luke 18. t. m. Pri manevrih bodo sodelovale 3 vojne ladje tipa »Deutschland«, 3 križarke, 12 rušilcev ter več podmornic in pomožnih ladij.

Nenaden povratek maršala Petaina v Burgoz

Pariz, 14. aprila. AA. (Stefani): V zvezi z nepričakovanim odhodom maršala Petaina v Burgoz pišejo nekateri listi, da je stari maršal moral nujno odpotovati iz Pariza zaradi hudega diplomatskega pritiska, ki ga Italija zdaj izvaja na generala Franca, da bi se še bolj vezal na totalitarne države.

180 angleških ladij v bližini Grčije

Dunaj, 14. aprila. »Neues Wiener Tagblatt« ki je sedaj eden izmed najbolje informiranih nemških listov, poroča od merodajne strani v Berlinu, da je v vzhodnem Sredozemskem morju razvrščenih 180 angleških vojnih ladij. Del angleške vojne mornarice pazi na grške luke, da bi jih mogel v primeru potrebe zavzeti z bliskovito brzino.

Davi je zopet prispel del ruske vojne mornarice skozi Dardanele na Sredozemsko morje. Nemski merodajni krogi pripisujejo temu dejstvu izjavljajoč značaj ter ga imenujejo nevarno igro. Prav tako trdijo, da je zaradi teh pomorskih operacij nastala v Grčiji velika nervoznost.

Angleške čete iz Palestine v Egipt

Jeruzalem, 14. aprila. AA. (DNB). Velik del angleških čet, namenjenih v Egipt je že zapustil Palestino. Včeraj je odpeljalo iz Lida več vlakov v Egipt. Vzdrževanje reda so prevzeli policijski organi.

Rimski odmevi

Rim, 14. aprila. AA. (Stefani): Ravnatelj lista »Giornale d'Italia« Virginio Gayda pravi glede včerajšnjih izjav, ki sta jih podala Chamberlain in Daladier, da je Daladierova izjava navadna kopija Chamberlaina in da bo zaradi tega podal komentar samo k izjavi angleškega ministrskega predsednika. O tej pa pravi med drugim:

»Treba je obžalovati, da Chamberlain ni povedal v svoji izjavi ničesar o zadnjih dogodkih v Palestini in da ni niti z eno besedo omenil angleško-francoskega načrta za razdelitev Altanije.«

Dalje Gayda v svojem članku zanika angleške interese v Jadranskem morju in pravi, da morda Velika Britanija smatra, da navzočnost Italijanov v Albaniji pomeni nevarnost za imperialno pot Velike Britanije po Sredozemskem morju. Ta pot leži 1.500 km nižje.

Končno govori Gayda o jamstvih, ki jih je Anglija dala Grčiji in Rumuniji in ugotavlja, da so to jamstva, za katera ti državi nista zaprosili in ki preveč jasno govore o gotovih namerah, da se oslabi os Rim-Berlin. Ta manever pa se ni posrečil, pač pa je povzročil čisto nasproten učinek.

Odklonilni glasovi v Nemčiji

Berlin, 14. aprila. AA. (DNB). »Deutscher Dienst« piše o Chamberlainovi izjavi med drugim: Chamberlainov govor, ki naj bi bil velika senzacija, se ne more smatrati drugače kot prvovrsten bluff, podoben onim, ki jih je angleški ministrski predsednik začel ljubeznivo servirati pred nekaj meseci. Ta govor ni zadovoljil niti njegovih prijateljev niti opozicije in ni naredil nobenega vtisa na države osi Rim-

Berlin. Pravkaršnji razvoj dogodkov, v katerem Anglija igra tako žalostno vlogo, spet kaže, da se je Anglija morala poslužiti propagande s povzročanjem panike, da bi mogla zavzeti »pomirjevalno« stališče. Kaj naj vendar pomeni če Anglija zdaj nudi svojo zaščito grški vladi, ko pa je v svoji poslanici, naslovljeni na italijansko vlado, izjavila, da se ne čuti ogrožene. Isto velja tudi za Rumunijo. Turčija in Jugoslavija nista izrazili niti najmanjše želje, da bi dobili angleška jamstva. Te angleške metode enostavno pomenijo varuštvo nad malimi državami.

Ameriška sodba

New York, 14. aprila. AA. Havas poroča, da jutranji newyorški časopisi povoljno komentirajo včerajšnji izjavi Chamberlaina in Daladiera. »New York Times« med drugim pravi, da gre sodelovanje Velike Britanije in Francije za tem, da se ustanovi nov sistem kolektivne varnosti. List pripominja, da bo stališče ameriškega kongresa glede vprašanja spremembe zakona o nevtralnosti podpiralo tak sistem.

Reakcija na newyorški borzi

Washington, 14. aprila. AA. Včeraj so bili zabeleženi na newyorški borzi skoki papirjev za 1 do 3 točke. Ta skok se pripisuje izjavam Daladiera in Chamberlaina. Finančni krogi, ki spremljajo evropsko situacijo, so sprejeli besede francoskega premiera zelo ugodno.

Ruski poslanik pri Halifaxu

London, 14. aprila. AA. (Reuter) Sovjetski poslanik Majski je imel danes popoldne dolg razgovor z zunanjim ministrom lordom Halifaxom. Malo prej je pa ameriški poslanik Kenedy obiskal predsednika vlade Chamberlaina in ostal pri njem pol ure.

Chamberlain in Halifax na nedeljskem odmoru

London, 14. aprila. AA. (Havas): Lord Halifax se je odpravil v Yorkside, kjer bo ostal čez teden. Chamberlain se je pa odpravil v Chequers, odkoder pojde v nedeljo v Windsor, kjer bo s svojo ženo v gosteh pri vladarskem paru.

Roosevelt o solidarnosti Amerike in Evrope

Predsednik Zedinjenih držav poziva evropske narode, naj se otresejo idej, ki dovajajo v vojne

Washington, 14. aprila. AA. (Reuter) Predsednik Zedinjenih držav Franklin Roosevelt je danes govoril pred skupščino vseameriške unije. V glavnem je dejal:

»Starega sveta ne vodi k novi katastrofi neka fatalnost. Ljudje niso sužnji usode, ampak sužnji svojega razuma. Velik del tega sveta sluti razne težkoče, katerih konec ni jasen. V takšnem času gledamo na vseameriško unijo kot na simbol velike nade.

Kaj je rešilo Ameriko pred težkimi dogodki, ki se danes dogajajo na prizorišču starih bojev v starem svetu? Odgovor na to vprašanje je lahek. Vseameriška skupina dela na javnih konferencah in v javnih dogovorih. V drugih delih sveta se pa ne vrše takšne konference, kakor so naše, ampak velike vojne, dokler izčrpanost ali poraz ne združi vlad, da popravijo svoje razdeljalno delo.

Roosevelt je nato obsodil sanje o zavzetju sveta kot smešen zločin in nadaljeval: Ameriški mir, ki ga mi danes proslavljamo — ni posledica slabosti. Mi smo pripravljeni ta mir tudi braniti. Naša moč stremi za tem, da se ne stori noben poskus za uničenje naših ustanov ali za ogrožanje neodvisnosti katerekoli države ali skupine držav. Če bi se napad imel izvršiti z gospodarskim pritiskom, jamtim, da bo moja domovina prav tako dala napadenemu gospodarskem podporo, tako da ne bo treba nobenemu ameriškemu narodu žrtvovati niti dela njegove suverene svobode, pa bo kljub temu ohranil svojo gospodarsko blaginjo.

Družina ameriških narodov bi z vso pravico smela apelirati na ostali del sveta. Mi imamo večje interese, kakor je obramba naše celine, obdane z morji. Vem, da bo razvoj bodočega naraščanja še bolj stesnil prostor preko oceanov, ki nas loči od ostalega sveta. Prihodnji rodovi bodo iskali pota in načine, da bo novi svet mogel živeti v skupnosti s starim.

Svoj govor je Roosevelt končal z besedami: Najtočnejša resnica o obrambi miru na naši polobli mora zmerom biti v upanju, da bratski narodi na drugi strani morja opuste ideje, ki jih silijo k neprestanemu vojevanju. Mi smo v svetovni vprašanji že večkrat poudarili svojo voljo do miru in mi bomo morali povzdigniti svoj glas pri določevanju sistema na svetu. To je poslanica novega sveta staremu svetu.

Ugoden odmev v Londonu

London, 14. aprila. AA. (Havas) Poklicani politični krogi kažejo veliko zado-

voljstvo z govorom predsednika USA Roosevelta, ki se je s svojim glasom in avtoriteti pridružil včerajšnjima govoroma Chamberlaina in Daladiera v korist miru in proti vojni. Posebno pomembno se zdi, da je hotel Roosevelt takoj pridržiti se evropskemu prizadevanju za ohranitev miru in da je potrdil, da je volja Amerike do miru prav tako velika kakor njena volja po vzajemni obrambi. Izjavo, da bo ameriški narod pripomogel, da se bo slišal njegov glas pri urejanju zadev na svetu, si razlagajo tako, da je USA neomajno odločena prevzeti vsako odgovornost, ki bi bila vsiljena kateremukoli velikemu narodu, da se ohrani miren razvoj človeštva, in da sedanje ameriške vlade ne bo od te naloge odvrnilo nobeno stališče. Razen tega poudarjajo, da ni bila gola slučajnost, da je poslanik USA obiskal Chamberlaina isti dan, ko je imel Roosevelt svoj govor. V tukajšnjih krogi govore, da sta London in Washington v nepretrganih stikih.

Hullovo poročilo

Rooseveltu

Washington, 14. aprila. AA. Zunanji minister Cordell Hull je poročal včeraj predsedniku Rooseveltu o položaju v Evropi.

Madžarska zagotovila Rumuniji

Budimpešta, 14. aprila. AA. (MTI). Pri razpravi o poročilu, ki ga je podal zunanji minister grof Csaky, je spregovoril v odboru za zunanje zadeve parlamenta tudi grof Csaky in se dotaknil zadnjih dogodkov v mednarodnem svetu ter podal stališče madžarske vlade. Csaky je poudaril, da so odnosi z Rumunijo težki, ker Rumunija na vsak način hoče prepričati svet, da ima vse razloge misliti na to, da Madžarska ni prijateljsko razpoložena napram njej, čeprav Rumunija zelo dobro ve, da madžarska vlada hoče spoštovati rumunske meje. Zunanji minister je izjavil, da bo Madžarska spoštovala nedotakljivost Rumunije in to toliko bolj, kolikor bo Rumunija spoštovala interese madžarske manjšine. Madžarska vlada bo vztrajala še dalje na svojem prejšnjem predlogu, da bi bilo z Rumunijo treba skleniti manjšinsko pogodbo, kakor so to že davno storile druge države med seboj. To bi pospešilo zboljšanje odnosov med obema državama.

Göing v Rimu

Rim, 14. aprila. br. Nocoj ob 18.50 je prispel v Rim maršal Göing s svojo soprogo in ostalim spremstvom. Na postaji so ga sprejeli ministrski predsednik Mussolini, zunanji minister Ciano in drugi zastopniki italijanske vlade. Italijanski listi so v nocojsnjih izjavah objavili zanj posebno dobrodoščilo, v katerih ga proslavljajo kot ravnega zastopnika nove Nemčije.

Cvetković in dr. Maček se danes spet sestaneta

Nadaljevanje predvelikonočnih pogajanj — Sedaj bo šlo že za podrobnosti — Posvet opozicijskih strank

Zagreb, 14. aprila. o. »Hrvatski dnevnik« poroča, da se bosta jutri ob 9. dopoldne zopet sestala v banski palači v Zagrebu dr. Maček in predsednik vlade Dragiša Cvetković, ki bosta nadaljevala pred veliko nočjo pričetne razgovore. List posveča drugemu sestanku predsednika vlade in dr. Mačka tudi nocojšnji uvodnik, v katerem med drugim pravi:

»Ob priliki predvelikonočnih razgovorov smo ugotovili, da so bili bolj splošni, dočim ima priti po veliki noči do izmenjave misli o konkretnih vprašanjih. V glavnem smo že objavili, za katera vprašanja gre. Iz vsega je razvidno, da imajo ti razgovori namen pripraviti sporazum o taki organizaciji državne skupnosti, da bi bili v njej zadovoljni tudi Hrvati kot narod in kot ljudje.«

Beograd, 14. aprila. br. Danes dopoldne je prisel v Beograd generalni tajnik JNS dr. Albert Kramer. Pri dr. Momčilu Ninčiču so se že dopoldne zbrali voditelji opozicijskih strank. Na konferenci so bili podpredsednik Jovo Banjanin, generalni tajnik dr. Albert Kramer in Bogoljub Jevtić za JNS, predsednik Joca Jovanović, dr. Milan Gavrilović in dr. Miloš Tupanjanin za zemljoradnike, dr. Boža Marković, Božidar Vlačić in Milan Grol za demokrate, ter dr. Ninčič, Miša Trifunović in Krsta Miletić za staroradikale. Seja je trajala do 13. ure.

Nocoj se je sestalo vodstvo JNS v prostorih glavnega odbora stranke.

Velika kitajska zmaga v Srednji Kitajski

Po japonskih poročilih se kitajska ofenziva nadaljuje in se razvijajo srđiti boji za lunghajsko železniško progo

London, 14. aprila. b. Na centralnem kitajskem bojišču divjajo že več dni silno srđiti boji, ki zavzemajo od dne do dne večji obseg. Japonci sami priznavajo, da je v teku velika kitajska ofenziva, ki jo je maršal Čangkajsk skrbno pripravil že vso zimo in od katere si obeta zelo važnih uspehov. Maršal Čangkajsk je za izvedbo te ofenzive v teku zimskih mesecev zelo poostri disciplino med vojaštvom, pospešil izveščanje ter izpolnil opremo vojaštva. Umaknil je iz fronte vse nezanesljive čete, ki jih je poslal v rezervo. Sedanja čas se mu je zdel najbolj primeren, da prične z dolgo pričakovano ofenzivo.

Po japonskih poročilih se kitajske čete v silnem navalu že prvi dan prodre do važnega mesta Kajfenga ob lunghajski železnici v provinci Honan. Nava kitajskih čet je bil tako srđit, da so v nekaj urah zasedle predmestja Kajfenga, kjer so se razvili nato silno krvavi boji. Posameznim kitajskim jurinim oddelkom se je celo posrečilo prodreti neposredno v bližino mestnega kolodvaja, kjer so se takoj utrdili.

Kitajske čete so si s tem izbrale napadalni cilj, ki dokazuje dobro premišljen strateški načrt; lunghajska železnica je namreč ena najvažnejših zveznih prog japonske armade na Kitajskem. Ko so se Japonci la ni polastili te proge, ki veže Peking, Hankov in Kanton, so mogli istočasno pričeti z operacijami proti Hankovu in na severni fronti. Zavzetje te važne proge jim je omogočilo naglo prevažanje čet in s tem elastičnost in igrnost front. Ako se kitajskim četam posreči prebiti to linijo, se bodo znašli Japonci nenadoma pred popolnoma novo situacijo. Kitajski uspehi so že sedaj tako veliki, da so se morali Japonci umakniti ponekod za preko 50 km daleč.

Izd te bitke, v kateri se Kitajci še vedno napadajo, pa je za Japonce važen še v drugem pogledu. Kitajski četinski oddelki ogrožajo namreč vse zaledje. Način njihovega bojevanja je sistematično uvečeval, četinske metode ne poznajo nobenih ovir. Umor več članov od Japoncev imenovanih severokitajskih vlad dokazuje to s strahotno jasnostjo. Močni kitajski četinski oddelki posegajo sedaj — stalno v zvezi z regularno kitajsko armado — v boje za lunghajsko progo, tako da se morajo japonske čete faktično boriti proti dvema frontama. Gre torej za boji, ki sili Japonce k popolnoma novi taktiki, katere se japonske čete ne morejo privaditi kar čez noč Japonce čakajo vsekakor na Kitajskem še zelo težke naloge. Podvojiti bodo morali vse svoje sile, ako bodo v drugi fazi velike vojne hoteli

Vključitev Albanije v italijanski imperij

Italijanska vlada je včeraj sprejela potrebni ustavni zakon — Danes bo govoril grof Ciano

Rim, 14. aprila. br. Italijanski ministrski svet se je danes dopoldne sestel h kratki seji. Na njej je bil sprejet zakonski načrt, ki določa:

1. Italijanski kralj sprejme od albanske nacionalne konstitucije ponujeno mu albansko krono zase in za svoje pravne naslednike ter bo odslej njegov naslov: kralj Italije in Albanije in cesar Etiopije.

2. Italijanski vladar bo imenoval svoje ga generalnega namestnika, ki ga bo zastopal v Albaniji in imel svoj sedež v Tirani.

Zakonski načrt bo jutri predložen še korporacijski zbornici in senatu v odobritev. V zbornici bo imel ob tej priliki zunanji minister Ciano daljši ekspozé o najnovejšem političnem razvoju v Evropi. Kakor zatrjujejo, bo navedel tudi podrobne razloge za italijansko zasedbo Albanije.

Seji zbornice in kasnejši seji senata bo prisostvovala tudi albanska delegacija z novim ministrijskim predsednikom Verlazijem na čelu. Delegacija je že prisel v Italijo, da svačano ponudi kralju Viktorju Emanuelu albansko krono.

Kratek

Mussolinijev nagovor

Veliki fašistični svet je dal (kakor smo poročali že včeraj v drugi izdaji »Jutra«) svoj pristaneč na vključitev Albanije v italijanski imperij potom personalne unije že na svoji sinocni seji. Po seji, ki je trajala le 25 minut, je imel Mussolini z balkona Beneške palače na množico naslednji nagovor:

»Zgodovinski dogodki, ki se dovršuje-

jo te dni, so plod naše volje, naše vere in naše moči. Prijateljskim narodom gremo nasproti z občutki prijateljstva. Nasproti sovražnim narodom (množica ga je prekinila z vzkliki: »Dol s sovražniki Italije, dol s Francijo!«) bomo zavzei jasno in odločno stališče. Svet je bil pozvan, naj nas pusti pri miru, da bomo nadaljevali naše veliko dnevno delo. Svet pa mora vsakor vedeti, da bomo tudi jutri kakor smo včeraj in zmerom streljali naravnost.«

Množica je Mussoliniju priredila velike ovacije.

Zasedanje albanskih krajev

Tirana, 14. aprila. AA. (DNB) Italijanska letala so prepeljala v Južno Albanijo nove čete. Nadalnje zasedanje Albanije poteka sistematsko in brez vsakega incidenta. V severni Albaniji so italijanske čete vkorakale v Kukus.

Izročitev orožja

Tirana, 14. aprila. AA. (Stefani) Poveljniki italijanskih vojaških sil v Albaniji je izdal ukaz v italijanskem in albanskem jeziku, v katerem poziva vse, Albance in tujce, naj takoj izročijo svoje orožje bodisi italijanskim vojaškim poveljstvom ali pa bližnji albanski orožniški postaji. Oni, ki žele obdržati orožje zaradi osebne varnosti ali zaradi lova, morajo zaprositi za posebno dovoljenje pri najbližjem italijanskem vojaškem poveljstvu.

Kraljica Geraldina okrevala

Atene, 14. aprila. AA. Prof. Luos, ki je prisel iz Lerina, je izjavil, da je kraljica Geraldina popolnoma okrevala.

Nj. Vel. kralj pokrovitelj sok. zleta v Ljubljani

Beograd, 14. aprila. p. V zvezi s prreditvijo jubilejnega sokolskega zleta v Ljubljani, ki bo letos na Vidov dan v proslavo 70 letnice prvega sokolskega društva na slovanskem jugu, je tajništvo saveza SKJ prejelo iz pisarne Nj. Vel. kralj akt s sporočilom, da je Nj. Vel. kralj sprejel pokroviteljstvo nad zletom.

Beleške

Živković v Dalmaciji

V Dubrovnik je prisel predsednik JNS Peter Živković, ki je prebil v Splitu velikončne praznike. Predsednik JNS bo odpotoval iz Dubrovnika nazaj v Beograd preko Sarajeva, kjer se bo sestel s tamšnjimi predstavniiki stranke.

Jugoslovenske oddaje v francoskem radiu

Francoski radio, ki oddaja ob torkih, četrtkih in sobotah od 21.05 do 21.15 po srednjeevropskem času v srbohrvaškem jeziku, bo od torka, 18. t. m. dalje radi uvedbe letnega časa v Franciji oddajal že ob 20.05 in sicer samo postaja Lyon PTT na valovni dolžini 463. Zadnja oddaja ob 21.15 bo v soboto, 15. t. m.

Naš obrambni duh

Nikšička »Svobodna misel« objavlja članek dr. Škerovića, uglednega črnogorskega opozicijskega politika, ki razpravlja o potrebi čim prejšnje sklenitve sporazuma z dr. Mačkom ter rešitve hrvatskega vprašanja. Med drugim pravi: »Jugoslovani moramo biti pripravljeni, da vsak trenutek kakor en mož sprejmemo borbo za našo neodvisnost in svobodo, naj pride nevarnost od katerekoli strani. Naš narod ne zahteva ničesar tujega. To da to, kar je obdržal skozi stoletne borbe za ceno milijonov življenj, bo branil za vsako ceno. Mi nimamo ničesar preveč, saj komaj živimo na tem, kar imamo. Zato mora biti naš življenjski prostor samo naš!«

Nepotrebna borba za Čebelarstvo društvo

V nedeljo bo v Celju občni zbor »Slovenskega čebelarstva društva«. Kakor čebele in med, tudi strokovna organizacija čebelarjev pač nima nobenega opravka s strankarsko politiko. Res doslej se nismo čuli o kakršnihkoli političnih vplivih v tem društvu in javnost se tudi ni prav nič zanimala za to, kako so društveni funkcionarji politično usmerjeni.

Mislimo, da je tako tudi v redu, zato se nam zdijo povsem nepotrebna in zelo škodljiva borba, ki so jo začeli za letošnji občni zbor nekateri ozkosrčni strankarji in ki ima za cilj, da bi se tudi to ugledno in koristno društvo vpletlo v dnevno politiko. Dvojno škodljiva se nam zdi takšna prižadevanja v današnjih časih, ko se pri vseh duševno zdravih Slovenceh instinktivno poraja stremeljenje, da se politična trenja izločijo prav pri vseh akcijah, ki s politiko nimajo direktne zveze.

„Domoljubova“ narodna vzgoja

»Domoljub« se obrepa po vzoru svoje prekmurske posestrime, Kleklovih »Novine«, ob Sokole, češ, da »so jo na Češko-slovaškem polomili rdečesrajčniki, ki so odpovedali in najtežjih trenutkih. Ako se gospodje pri »Domoljubu« že zaletavajo na račun tragedije češkega naroda v »rdeče srajce«, potem naj povedo, kje pa so bile v tistih usodnih in najtežjih trenutkih plave srajce čeških in slovaških Orlov, ki jih je bilo na Češko-slovaškem tudi več sto tisoč, kakor je vedel povedati ravno »Domoljub« sam lan-ko leto ob mladinskem taboru v Ljubljani! Tudi o teh »plavih srajcah« nismo čuli v usodnih mrčevnih dneh prav ničesar. Najbrže so se držale razlage »Straže v viharju«, ki je nedavno tolmačila politiko msgr. Tisa s tem, da je storil samo to, kar bi storil vsak človek v goreči hiši. Skočil je skozi okno in če se je pri tem malo pobil, je to vendar še vedno boljše, kakor pa da bi zgorel v hiši s Čehi.

„Samouprava“ poziva k enotnosti v JRZ

Kakor poročajo zagrebški listi, sta izdala b. vsa minist. a in ugledna člana JRZ senator Bogoljub Kujundžić in dr. Kaludjerčić letak, naslovljen na bosanske Srbe. V letaku sporočata, da sta izstopila iz JRZ in obenem pozivata vse bosanske Srbe, naj se združijo v skupno fronto ne glede na svojo politično pripadnost.

Očividno v zvezi s temi pojavi objavlja glavni organ JRZ »Samouprava« poziv svojim članom, naj za vsako ceno ohranijo enotnost stranke. Med drugim čitamo v tem pozivu: »JRZ je bila ustanovljena zato, da služi kralju in državi, ne pa osebnim interesom. Zato se morajo smatrati vsa mesta v stranki samo kot častna. Eni odhajajo, drugi prihajajo, stranka pa gre svojo pot. Nikdar ne bomo mogli pristati na to, da bi se vodila politika stranke z ozirom na kake osebne interese. Za vodstvo stranke in vse njeno članstvo morejo biti merodajni samo statuti stranke in njen program. Kdor zanaša iz osebnih razlogov neslogo v vrste stranke, se je že sam avtomatično izključil iz njenih vrst. JRZ ni bila ustanovljena zaradi osebnih interesov in osebnosti, nego zaradi naroda in države.«

„Popoln mir v Beogradu“

Pod tem naslovom objavlja današnji milanski »Corriere della Sera« v četrtkovni številki daljši dopis svojega posebnega beograjskega poročevalca Enrica Rizzinija, ki v nasprotju z nekaterimi inozemskimi vestmi poudarja, da se jugoslovensko javno mnenje »popolnoma zaveda pravih italijanskih namer in pravega pomena italijanske akcije v Albaniji, predvsem pa povsem strnjeno sledi svoji vladi v pogledu lojalnega in logičnega zadržanja na pram Italiji.« Kakih znakov vzmirjenja, nadaljuje poročevalec svoje poročilo, v Jugoslaviji sploh ni. Jugoslovanski narod in

Madžarska obiska v Rimu in Berlinu

Teleky in Csaky bosta prihodnji teden šla v Rim, takoj nato pa še v Berlin — Diplomatske konference na proslavi Hitlerjeve petdesetletnice

Budimpešta, 14. aprila. b. Ministrski predsednik Teleky in zunanji minister grof Csaky odpotujeta v ponedeljek v Italijo. Njun obisk bo uradnega značaja. Madžarska državna bosta na njuni poti spremljali trije visoki uradniki zunanje ministrstva Khul, Barteldy in Ulein-Reviczky. V Rimu se bosta Teleky in Csaky ustavila tri dni. V razgovorih z italijanskimi državniki bosta madžarska državna izmenjala misli o splošnem evropskem položaju s posebnim ozirom na novi položaj v Podunavju in na Balkanu.

Obisku pripisujejo v madžarskih političnih krogih izredno velik pomen, dasi spada že v madžarsko tradicijo, da se gre vsak novi ministrski predsednik predstaviti v Rim. To so doslej storili po vrsti Bethlen, Gombos, Darany in Imredy, o Daranyja dalje pa velja ta madžarski običaj tudi za Berlin, tako da se že sedaj v poučenih krogih napoveduje, da bo grof Teleky še ta mesec, najkasneje pa v začetku maja odpotoval tudi v Berlin. Medtem se že napoveduje odhod večjega madžarskega odposlanca na proslavo Hitlerjeve 50letnice dne 20. t. m. Ker bodo tedaj v Berlinu zbrani tudi mnogi drugi državniki, med njimi tudi italijanski zu-

nanji minister grof Ciano in rumunski zunanji minister Gafencu, je zelo verjetno, da bo dalo to srečanje priložnost za obsežno izmenjavo misli o položaju v Podunavju.

Novi spori Slovačkov z Madžari

Bratislava, 14. aprila. AA. (Havas) Po slovaških poročilih se je položaj med Slovaki na Madžarskem in madžarskimi oblastmi spet poslabšal. Po incidentu pri Komijatiču so Madžari zaprli precej Slovačkov. Med drugimi je aretiran tudi brat vrhovnega šefa Hlinkove garde Jozef Mach. Več slovaških politikov, ki so imeli nalogo organizirati slovaško stranko na Madžarskem, so Madžari pregnali.

Madžarske izgube v Karpatski Rusiji

Budimpešta, 14. aprila. br. Danes je bilo uradno objavljeno, da so znašale izgube, ki jih je imela madžarska vojska pri zasedbi Podkarpatske Ukrajine 42 padlih in 143 ranjenih vojakov. Štirje so izginili in dva sta bila ujeta.

Prvi pogoj samoobrambe

Pariški poluradni »Temps« razmotriva v svojem notranjepolitičnem uvodniku o vplivu poslednjih zunanjepolitičnih sprememb na francosko notranjo politiko in piše v tej zvezi:

»Prvi pogoj samoobrambe ogrožene države, ki se hoče prilagoditi razmeram, je ta, da utihnejo vsi notranji spori, katerih neizogibna posledica bi bila nevarna oslabilitev obrambne sposobnosti na vseh področjih. Ali naj še dvomimo, da je ta pogoj v Franciji že izpolnjen? Mirnost javnosti je naravnost presenetljiva. Polemike so obmolknile ali pa so omilile svoj ton. Notranja politika počiva. Tudi socialni mir je popoln in noben večji spor ne razjeda trenutno delavskega sveta... Ta izredna

sposobnost notranje pomiritve je posebnost Francije in eden izmed najboljših njenih adutov v igri, ki jo bo znabiti morala zaigrati. Zavedati se moramo velike moči, ki nam jo to notranje pomirjenje prinaša. In izogniti se moramo odslej vsemu, kar bi sprožilo spet staro politično manijo, ki bi v sedanjih prilikah predstavljala čisto navadno norost... Daladler razpolaga praktično z oblastjo, ki se da primerjati z oblastjo, kakršno imajo šefi totalitarnih držav. Ne želimo od njega nič več, pa tudi nič manj, kakor da se te oblasti posluži ter v najkrajšem času dvigne na najvišjo stopnjo materialno in duhovno pripravljenost naroda.«

13 odsekov fašistične korporacijske zbornice

Rim, 14. aprila. br. Predsednik korporacijske zbornice je danes imenoval 13 zborničnih komisij: proračunsko, zunanje in notranjepolitično, kolonialno, pravno, vojaško, za javna dela, kmetijstvo, industrijo, trgovino in carinske probleme ljudsko kulturo in umetnost. Odbori štejejo po 30–40 članov. Zunanjepolitičnemu odboru predseduje poslanec Polverelli.

Finski gospodarstveniki v Londonu

Helsinki, 14. aprila. AA. (Reuter): V London je odpotovala 30 članska skupina uglednih finskih gospodarstvenikov in sicer na povabilo londonske trgovske zbornice. V Londonu bodo ostali približno 15 dni. Za časa svojega bivanja v Angliji bodo stopili v stike z vplivnimi zastopniki angleškega gospodarstva, s katerimi bodo razpravljali o možnostih za povečanje trgovinske zamenjave med Finsko in Veliko Britanijo.

Papežev nagovor na zastopnice ženskih organizacij

Rim, 14. aprila. br. V Rimu se je vršil mednarodni kongres ženskih katoliških organizacij. Udeleženci kongresa so bili danes v avdienci pri papežu Piju XII. Papež je imel ob tej priliki kratek nagovor, v katerem je poudaril, da bodo ostala vsa prižadevanja za ohranitev miru brez haska. Če se ljudje in narodi ne povrnejo k osnovnim krščanskim življenjskim načelom.

Švica ukinila poslaništvo v Pragi

Bern, 14. aprila. br. Švicarska vlada je sklenila, da se ukine dosedanje švicarsko poslaništvo v Pragi in izpremeni v konzulat.

Izpopolnitev švedske narodne obrambe

Oslo, 14. aprila. AA. (Reuter): Norveška vlada je predložila parlamentu zakonski načrt o izrednem kreditu v znesku 20 milijonov švedskih kron za izpopolnitev narodne obrambe. Kredit bodo porabili v proračunskem letu 1939–40, krit pa bo z izrednimi davki.

Sto milijonov za brezposelne v Ameriki

Washington, 14. aprila. AA. Predsednik Roosevelt je podpisal odlok, da se izroči skladu za podporo nezaposlenim naknadni kredit 100 milijonov dolarjev.

jugoslovenska vlada sta ohranila vse te dni popoln mir, predvsem pa zaupanje v Mussolinijeve izjave, po katerih je beograjski pakt iz leta 1937 osnova italijansko-jugoslovenskih odnosov in obstoječega stanja na Jadranu. To dokazujejo v svojih dnevnikih poročili tudi jugoslovnski listi, ki z zgledno objektivnostjo objavljajo razvoj albanske krize.

Predmet Gafencovih razgovorov v Tu. žiji

O razgovorih zunanje ministra Gafenca s turškimi državniki v Carigradu, objavljajo sedaj rumunski listi nekatere podrobnosti. Po pisanju lista »Timpul«, ki velja za Gafencov organ, so se razgovori nanašali na naslednja konkretna vprašanja, ki zanimajo obe državi: na posledice sprememb v Albaniji za ostali Balkan, na stališče držav Balkanske zveze do trenutnih akcij velesil, na bulgarsko politiko, na angleške garancije Rumuniji in Grčiji, na vprašanje prehoda skozi Bospor in Dardanele ter končno na vprašanje rumunskega stališča glede morebitnih revizionističnih zahtev, ki bi jih postavili Madžarska ali Bolgarija.

Švedski kralj v Parizu

Pariz, 14. aprila. br. Davi je prisel v Pariz švedski kralj Gustav V. V Parizu bo ostal 10 dni.

Albanija izstopila iz Društva narodov

Rim, 14. aprila. o. Vlada v Tirani je včeraj sklenila, da izstopi Albanija iz Društva narodov. Ker novi zunanji minister, ki je bil doslej albanski poslanik v Sofiji, še ni prišel v Tirano, je predsednik vlade Verlazzi sam brzojavno obvestil tajništvo Društva narodov v Ženevi o tem sklepu.

Mraz v Mali Aziji

Carigrad, 14. aprila. AA. Iz srednjega dela Male Azije prihajajo poročila, da je tam nastopil hud mraz. V Ankari je včeraj celi dve uri snežilo.

Göbbels v Beogradu

Beograd, 14. aprila. AA. Dopoldne ob 11.22 je prisel z letalom iz Aten v Beograd nemški propagandni minister Göbbels, ki so ga sprejeli zunanji minister dr. Cincar-Marković, nemški poslanik Viktor Heeren z osebjem poslaništva, poveljnik letalstva general Milojko Janković ter več višjih oficirjev. Dr. Göbbels in dr. Cincar Marković sta se odpeljala na krajsi sprehod po prestolnici, po vrnitvi na letališče pa je bila nemškemu propagandnemu ministru prirejena v restavraciji na letališču zaskuska. Ob 12.30 je dr. Göbbels odpotoval z letalom preko Budimpešte v Berlin.

Potresni sunki na Krku

Beograd, 14. aprila. AA. Poročilo potresomerskega zavoda na Tašmajdanu: V noči s 13. na 14. t. m. se je na otoku Krku začela nova serija potresov med podzemeljskim bobnenjem. V glavnem je bilo ponoči 6 potresov, po najhujšem sunku se je pa 25 krat slišalo bobnenje. Epicenter potresa je v okolici Vrbnika. Pojav je čisto krajevnega značaja in je v zvezi z usirom terena.

Odlikovanje

Beograd, 14. aprila. p. Odlikovani je bil z zlato svetinjo za državljanske zasluge Janez Belić, posestnik v Črnomlju.

Brzjojavke za Albanijo

Beograd, 14. aprila. AA. Mednarodni urad za brzjojavne zveze v Bernu je sporočil z brzjojavno okrožnico pod današnjim datumom razglas albanske uprave, za ptt, da se brzjojavke za Albanijo zaradi izjemne preobremenitve brzjojavnega prometa sprejemajo samo na riziko pošiljalcev.

Iz državne službe

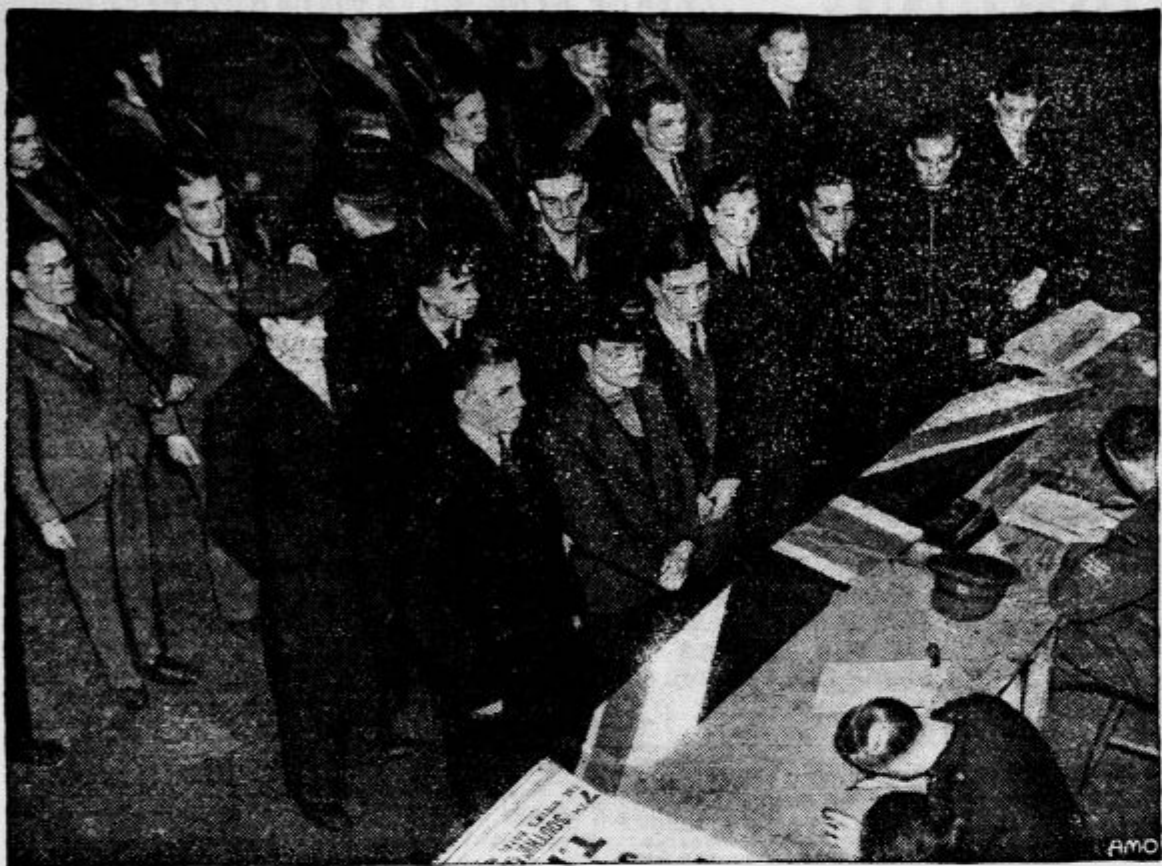
Beograd, 14. aprila. p. V finančni službi so napredovali za višjega svetnika v 4-1 dr. Aleksander Podobnik, za svetnika v 4-2 Dušan Jelić, za pristava v 7 pol, skupini dr. Anton Nemeć. Za višjega svetnika v 4-1 pri katastrski upravi v Mariboru je napredoval g. Stanko Brinšek.

V poštni službi so bili premešeni višji kontrolorji: Zivko Dobrić iz Maribora in Anton Franetović iz Ptuja v Split, Gabriella Marušić iz Ljubljane na Jesenice, Pavla Uršić iz Ljubljane v Kamnik, Helena Dokleja iz Maribora v Gornji grad, kontrolorke Ivana Košiček iz Maribora v Cankovo, Rikarda Gselman iz Cankove v Maribor in Justina Florjančič iz Gornjega grada v Maribor.

Vremenska napoved

Zemunska: Na zapadu in severozapadu se bo pooblačilo, drugod v državi jasno. Dunajska: Od zapada se bo polagoma pooblačilo, južnozahodni vetrovi, temperatura se ne bo mnogo izpremenila.

Novačenje v Angliji

V uradu za nabiranje rekrutov v Londonu je zadnje čase zelo živahno. Odziv mladine za prostovoljno vojaško službo je naravnost odličen

Obed z ugankami

Težka preizkušnja za francoske sladokusce

Največja zveza francoskih sladokuscev, »Association des gastronomes régionalistes«, je postavila okus in znanje svojih članov na hudo preizkušnjo. V nekem pariškem hotelu je priredila obed, ki so njegove jedi in vina držali v največji tajnosti. Po obedu so morali udeleženci na vprašalni poli označiti ime in pripravo posameznih jedi ter izvor in letnik vin.

Pet in šestdeset sladokuscev se je udeležilo tega tekmovanja. Uspeh je bil klavern, ugotavlja L. Vilain, ki je skupaj z znanim kuharjem R. Delormom sestavil ta obed v hotelu du Louvre.

Zmagovalec za vina, znan romanopisec, je izmed šestih vrst vina spoznal izvor in letnik petih, večina udeležencev pa se je motila, da je bilo kaj. Pomerol so smatrali n. pr. za burgundca, sarthečana so navajali za saumurca, barsaca ali celo chabisa.

Kar se pa tiče jedi, je bilo še hujše. Zmagovalec, neki gastronom iz Rouena, je med sedmimi jedmi le tri označil pravilno. Stvar pa v resnici ni bila lahka.

Bisque, ribja juha iz pretisanih mehkužcev, je bila izdelana iz morskih pajkov in školjk namesto iz klasičnih jastogov in rakov. Nihče ni spoznal školjk.

Za Supreme de Poisson so izbrali neko ribo iz Rokavskega preliva. En sam ude-

lezenec je spoznal to ribo, in to je bila neka — dama.

Divjačina, ki so jo pripravili na lovske način, so smatrali za srno, damjaka, divjega prašiča. »To je past, divjačina« je marinerana govedina, so menili strokovnjaki — toda bila je severni jelen. Neki trgovec z divjačino iz Boulogna ga je bil dobavil v na pol zmrznjenem stanju za ta obed. Štiri dni so ga marinirali.

Nihče ni spoznal, da je bil slastni piré, ki so ga servirali s severnim jelenom, iz alžirskega sladkega krompirja in španske čebule. V chaud-froidu, ki ga plošno pripravljajo iz nežne kuretine, so videli vse mogoče ribe — bil je pa preprosto iz kunčevine. Da bi dobili nežno belo meso, so kunce štirinajst dni hranili samo z najfinjšimi travami, zadnje dni pa so jim dajali po eno čajno žličko konjaka, da bi se jim meso parfemiralo, kakor delajo to kmetje v Ardenih.

Solato so pripravili iz tenko zrezanih endivij in baskijskih krompirjev, ki jih uporabljajo drugače samo za garniranje. Desert je predstavljal šarlota iz maroške vodene dinje in papajev.

Po tem meniju, ki je prinesel sama presenečenja, so si morali udeleženci malo osramočeni priznati, da se mora gastronom do popolnosti mnogo učiti.

Poldrug milijon zaklonišč v Angliji

Ob začetku tega leta so angleške oblasti izdale prvo naročilo za 400.000 prenosljivih jeklenih zaklonišč zoper zračne napade, ki so namenjeni za 4 do 5 ljudi in ki naj bi jih varovali proti drobecem bomb ter ruševinam podirajočih se zgradb. Sedaj bo vlada naročila še milijon takšnih zaklonišč in hoče z vsemi silami pospešiti njih produkcijo.

Istovrstno je naročila potrebne množine jekla za predelavo hišnih kleti v zaklonišča. Vsa ta naročila bodo angleško jeklarstvo proizvodnjo letos tako povečala, da bo znašala več nego 11 milijonov ton, tako da bo lamsko proizvodnjo prekosila za milijon ton.

Ubijalke kač

V bližini Melbourne v Avstraliji je pred kratkim prestopila svoje bregove »Reka konjske podkve« in preplavila ozemlje okrog sebe. Ko se je umaknila znova v svojo strugo, je bilo deleč naokrog vse blatno in uničeno, le veliki kamni so ostali na suhem.

Sestre Mollie, Elisabeth in Nellie Milte, ki ima njih oče posestvo ob reki, so se spravile na delo, da napravijo nekaj reda. Dekleta pa so doživela neprijetno presenečenje. Vseposvoda so se plazile izpod kamnov kače in sikale vanje. Sestre pa niso zaman pionirjeve hčerke. Pogumno so pobirale kamne in jih začele metati v kače. Ko so po opravljenem delu preštele rezultat tega nenavadnega »lova«, so ugotovile, da so pokončale nič manj nego 304 kače!

Vojaški zavojevalec Albanije

General Guzzoni, poveljnik italijanske ekspedicije, ki je zasedla Albanijo

Trust londonskih beračev

Cestni muzikanti — zakrinkani prosjaki

Beračenje je v Londonu že od starih časov prepovedano, zato pa tam mrgoli cestnih muzikantov, ki uganjajo zakrinkano beračenje. Z razcepno obleko in vsakršnimi pohabami uspešno trkajo na sočutje londonskega prebivalstva.

Scotland Yard, londonska policijska centrala, je sedaj po dolgotrajnem pozvedovanju ugotovila, da so vsi cestni muzikanti slabo plačani nameščenci tajnega trusta. Ta trust vodi šest podjetnikov, ki so jih sedaj v njihovih razkošnih vilah prijeli. Med muzikanti ne pozna nihče teh šest zajedalcev, poznali so jih samo njih zapniki, »blagajniki« cestnih kapel, ki so spravljali vse, kar so nabrale cestne kapele in ki so muzikantom plačevali tedensko mezdo povprečno 3 funtov sterlingov. Prebitek po odračunanih mezdah in stroških so dobivali »glavni blagajniki«. Ta prebitek je moral biti znaten, kajti povprečni letni dohodek zgoraj omenjene šestorice so ocenili na skupno 4 in pol milijona funtov.

Trust je bil navzgor in navzdol strumno organiziran. Podrejeni blagajniki so sestavljali iz pohabljenec, slepcev in tudi iz brezposelnih muzikov razne kapele, ki so delale le v strogo določenih revirjih. V prvih jutranjih urah so se postavljale po delavskih četrtih. Delavci, ki so odhajali na delo, so bili baje najboljši plačevalci. Potem so kapele s tovornimi avtomobili prepeljavali v odličnejše in poslovne četrti, kjer je bila špekulacija na sočutje kupujočih žensk vedno uspešna. Najvažnejše delovno področje so bile postaje podtalne železnice in postajališča avtobusov v najbolj prometnih predelih.

Blagajnik kapele je skrbel za potrebno »zunanost« muzikantov. Zdrave može so

prešminkali v »bolne« ter jim dajali berge, očala za slepce tudi prave pohabljenec, da so sodelovali kot statisti v kapelah. Posebna »policijska« trusta je skrbela z vsemi pripomočki za to, da ni bilo konkurence. Če je »neorganiziranemu« revežu padlo na um, da na svojo roko nastopal kot cestni muzikant, so ga tako dolgo nadlegovali in tudi pretepali, da je posel opustil ali pa se dal angažirati trustu.

Sedaj pa je justica v veliki zadregi, po katerem paragrafu naj nastopi proti zločinski šestorici trustovskih magnatov. Cestna muzika je prav tako dovoljena kakor organiziranje kapel. Magnati pa vse eno ne bodo ušli. S tem, da so zakrivali svoje milijunske dohodke, so zagrešili težko davčno sleparstvo, ki se v Angliji kaznuje z vso strogostjo.

Clevelandski morilec

Težave ameriške policije

V clevelandskem predmestju Kingsbury Runu je policija spet našla truplo gole ženske. Glave ni bilo. Clevelandskega prebivalstva se je polastila prava panika, kajti najdba kaže, da je skrivnostni množestveni morilec, »Torso-Slayer«, spet na delu.

Sedaj si je poiskal štirinajsto žrtev, kolikor je to policiji znano. Med žrtvami, ki se ponavljajo od 1.1934. dalje in kažejo vedno na istega storilca, je nekoliko moških. Nekaj časa je bil mir. Ljudje so si oddahnili. Sedaj pa kaže, da bo pričela

pošast v človeški podobi spet s svojim groznim delom.

Groza je med ljudmi tem večja, ker policija doslej ni mogla najti pravega sledu. V zadnjih letih so aretirali 150 sumljivih ljudi, a vse so morali po strogem zaslišanju izpustiti.

Večino umorjenih žensk brez glave so našli v predmestju Kingsbury Run. Policija je bila vesela, ko je prišla enoroka zločinca Willieja, »rečno podgano«, ki je bil znan z nekaterimi izmed umorjenih žensk, kakor so mogli dognati. Toda Willieja so morali spet izpustiti in zasledovanje se je začelo znova. Policija je že sistematično preiskala vse zločinske četrti Clevelanda, ne da bi imela najmanjšega uspeha.

Poljske priprave

za vse primere

Uradni list poljske vlade je te dni objavil za primer mobilizacije veljavne odredbe, med njimi pravico zasege zasebnih vozil, avtomobilov in voz za pripravo, motornih vozil, motociklov in koles ter konj. Prav tako ima poljska vlada pravico zaseči radijske aparate, zlasti sprejemnike za kratke valove. Obenem je bilo javnosti sporočeno, da ima vlada poblastilo angažirati vse osebe do 60. leta starosti, ki so v prometni službi.

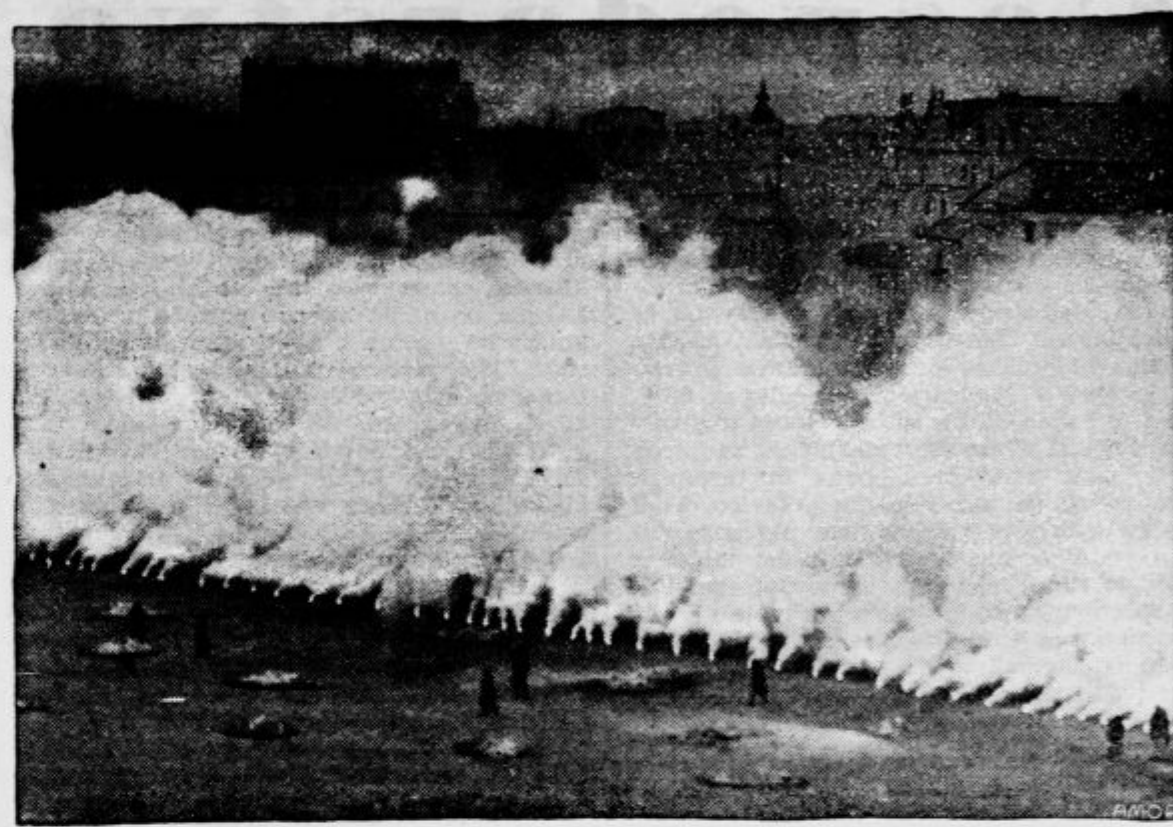
Bolezen kraljice Geraldine

V teku četrtkovnega dopoldneva se je stanje kraljice Geraldine zopet poslabšalo. Pri bolnici se neprestano mudi neki dunajski specialist za porodništvo.

Opuščen konzulat

Italijanska vlada je opustila svoj konzulat v Belfortu, kjer živi 2700 italijanskih državljanov. Od teh pa se je vrnilo v Italijo samo 12 ljudi.

Umetna megla v Variavi

V poljski prestolnici so imeli pred kratkim zelo uspešen poskus proti napadam iz zraka. Z umetno meglo so spretno zakrili cele mestne četrti

Čudaški bogataš

Mož, ki je imel usmiljenje s siromaki

V Bruslju je umrl v starosti 97 let Holanec, o katerem so že za njegovega življenja govorili vsakovrstne nenavadne stvari. Bil je strašno bogat, toda to je ljudem manj zanimalo nego način, kako je živel. Ta način je bil večinoma v velikem nasprotju z bogastvom.

Kako bogat je bil mož prav za prav, tega razen njegovega notarja nihče ni vedel, morda niti on sam. V zapadnem Brabantu je imel velika posestva. Širni gozdovi in po neki cenitvi nad 1800 kmečkih dvorov je bilo njegova last. Južno od Bergena op Zoom je imel krasno podeželsko hišo z velikimi vrtovi in parki, toda tu ni nikoli prebival. Kadar je bil doma,

je spal v hišici svojega gozdarja.

V vsakdanjem življenju je pazil na vsak belic, v najslabšem vremenu je hodil peš, da bi si prištel vozino, pri tem pa je nosil v aktovki pogostoma cela imetja v gotovini, ki jo je bil vnovič ali ki jo je potreboval za kakšne transakcije. V nasprotju s tem, pa ga slučajno izgube, celo če je šlo za visoke vsote, nikoli niso spravile iz ravnotežja. Z brezbrizno kretanjno roko se je pogostoma odpovedal najemni kakšnega svojega najemnika, če je bil ta v stiski. V Bruslju, kjer je na zadnje bival, je živel s svojo hčerjo tako preprosto, kakor da ima komaj nekoliko stotakov za ves mesec.

Poskusi s človeškimi opicami

Gorila, šimpanz in orangutan pred električno ograjo

Lep primer za razlike v temperamentih raznih človeških opic so opazovali pred kratkim v zoološkem vrtu v Düsseldorfu. Tam imajo v ograjenem prostoru na prostem gorilo, šimpanza in orangutana. Z električno nabito železno ograjo, prav za prav železna palica okrog prostora, ovira opice, da bi zapustile napravo.

Gorila se je dotaknil palice samo enkrat in po tej izkušnji se je izogibal. Niti pogledal je ni več, kakor da je ni.

Šimpanz pa je bil videti kakor pod hipnotičnim vplivom. Navzlic velikemu strahu, ki mu ga je prizadela ta nenavadna naprava ob prvem dotiku, se ji je vedno znova bližal. Vedno znova se je je dotikal in je ni mogel izpustiti, dokler niso pazniki, ki jih je priklicala njegovo vresčanje, izključili toka.

Spor zaradi Južnega tečaja

Nedavno se je vrnila s potovanja na Južni tečaj nemška odprava »Schwabenland«. Rezultati, ki jih je objavila, so odjeknili v Norveški z veliko ogorčenostjo, kajti zdi se, da so Nemci »raziskovali« iste kraje, kjer so bili prej Norvežani. Nemci so v teh krajih tudi razobesili zastave s ključastim križem kot znakom nemške suverenosti, čeprav so to ozemlje poprej zavzele norveške raziskovalce za Norveško.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

„Mademoiselle Paris 1939“

Devetnajstletna plesalka Sonja Bessisova je bila nedavno izvoljena za kraljico letošnjih pariških lepotic

A NEKDOTA

Ko je bil Aleksander Dumas v Berlinu in je obiskal predstavo Schillerjevih »Razbojnikov«, se je pred gledališčem zbrala velika množica. Skozi vhod za umetnike se je Dumas odzvil svojim častilcem. Zvečer je prišel v hotelu v njegovo sobo natak in prosil tujega gospoda, naj se vpiše v knjigo za goste. »Ali ste oili v gledališču, gospod?« je pral natak. »Da«, je odgovoril Dumas. — »Ali ste videli Dumasa?« — »Da.« — »O, to ste bili srečni, gospod! Ze doigo sanjam o tem, da bi videl Dumasa.« je vzdihnil natak. — »Dal vam bom priliki.« je odgovoril pisatelj. »Res?« je vprašal natak. »Res«, je potrdil Dumas.

Med tem je pisatelj zapisal svoje ime v knjigo in ko ga je natak prebral, je bil sprva ves iz sebe. Potem si je pa izmislil nekaj sijajnega. Pred hotelom se je bila zbrala spet množica in za ceno enega tolarja na osebo je natak poodinec spušal v hotel, da so lahko skozi ključavnico pogledali, kako se je pisatelj odpravil spat.

VSAK DAN ENA

»Možiček, daj mi sto dinarjev.«
»Tu imaš, vzemi jih petdeset.«
»Rekla sem sto, ne pa petdeset.«
»Nu da, narediva rajši tako, da trpiva vsak polovico izgube.«

Ni imel uspeha

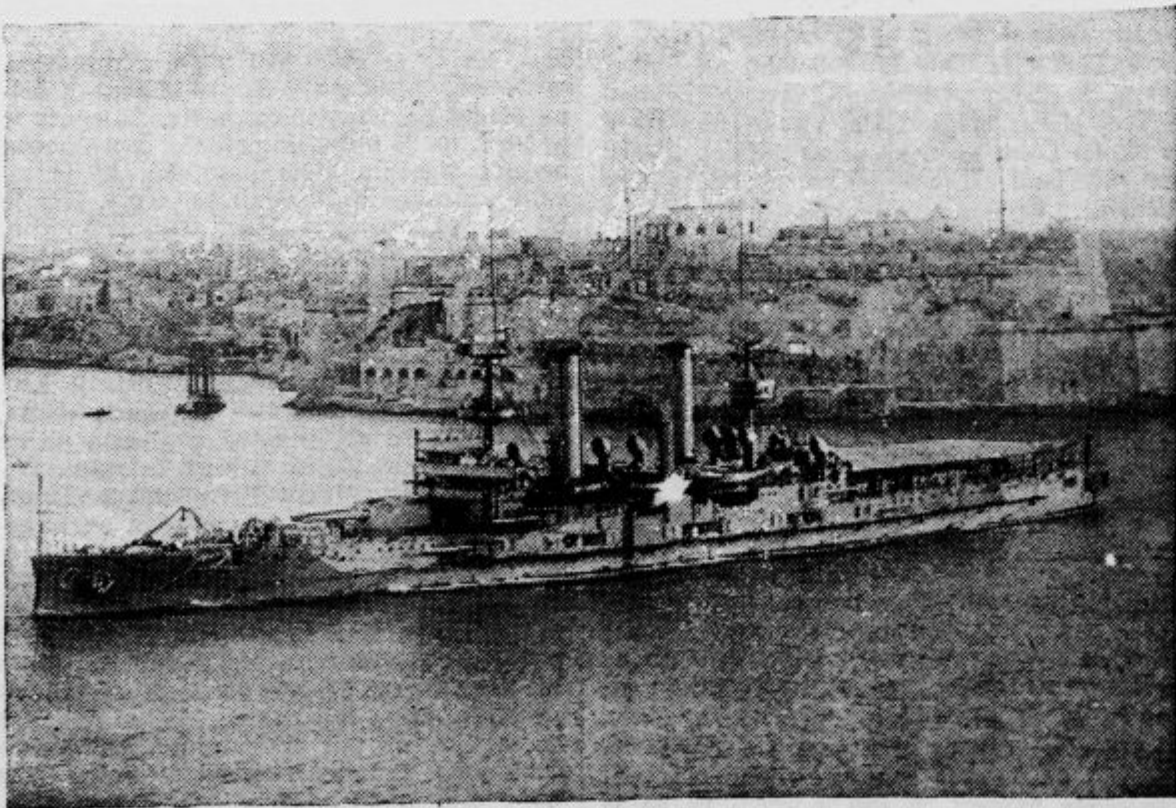
Maršal Petain, ki ga je Daladierova vlada poslala v Španijo z upanjem, da bo uredil francoske odnose z generalom Francom in uspel in se je že vrnil v Pariz

Ameriška napoved za 1. 1940.

V Clevelandu je imel znani astronom Russell govor, v katerem je napovedal za prihodnje leto izbruh velike vojne, katere se bo udeležil ves svet. Vojna, je dejal Russell, bo spremenila Evropo v razvaline. Ko bo končana, napoči zlata doba za Ameriko, ki bo postala največja sila na svetu. Amerika izide iz svetovne vojne kot zmagovalka in diktatorica sveta. Evropa si bo morala v Ameriki izposoditi denar, da bo lahko nanovo pozidala razrušena mesta.

Najbolj sportno mesto v Franciji

Največji francoski sportni list »L'Auto« si je izmislil za francoska mesta tekmo za naslov najbolj sportnega mesta. Vsako leto dobi to ali ono mesto na slavnostnem način ta naslov in bronasto plaketo. Nagrado obdrži leto dni, do naslednje tekme. Prvo mesto, ki je bilo deležno te plakete, je Strasbourg. Ko je sprejel nagrado, je strasbourški mestni poglavar Charles Frey izjavil, da ima alžalska prestolnica že 40 sportnih orostorov in da bo še nadalje podpirala vse sportne organizacije z stvaritvijo novih sportišč.

Pogled na eno izmed malteških utrd, kjer so Angleži zadnje dni v pripravljenosti

Kulturni pregled

Slovenska študija o Descartesu

Kot doplačilna knjiga je izšla med letosnjimi rednimi izdajami Slovenske matice novo opremljena, 138 strani obsega-joča filozofska študija docentke na ljubljanski univerzi, ge. dr. Alme Sodnikove: »Descartes. Njegovo življenje in filozofija«. Je to za dve leti zaostala, a še vedno ne prepozni slovenski prispevek k tristoletnici Kartezijevega znamenitega spisa »Discours de la Méthode« (1637). Proslava jubileja te vplivne, za zgodovino evropskega mišljenja v zadnjih treh stoletjih tako pomembne knjige je bila združena z mednarodnim filozofskim kongresom v Parizu, ki se je mnogo gibal tudi okrog vprašanj Kartuzijeve filozofije. Jubilej je v zvezi s časovno zmedo, ki vedno bolj ugonablja jasnost in objektivnost človeškega mišljenja, vzbudil novo zanimanje za skeptično in racionalistično miselnost tega plemenitega Francoza. »Descartes ni bil filozof, očetv v haljo pedanta, temveč ob bogati vsebini izoblikovan, samostojen človek, sklepa avtorica v uvodnem poglavju, po tem ko nam ga z zgoščenimi potezami skicira kot misleca, znanstvenika, etičnega in socialnega teoretika, religioznega iskatelja in razumevaločega prijatelja umetnosti.

Zdelo bi se morda, da imamo v naših motnih in zbeganih časih premnogo drugih skrbi in problemov, kakor nam jih more nuditi študija o Descartovi filozofiji. Toda neredko kdaj je pisec »Discours de la Méthode« označevan za očeta moderne miselnosti. Za začetnika velikega idejnega toka, ki gre od njega preko Spinoze k Leibnitzu in Kantu in od tod vsem tvornim nemirnim prirodoslovnega in tehničnega časa prav v naše dni. Nobeden misleč človek ne more biti ravnodušen pred takim vekovitim urejevalcem človeške misli, kakor je Descartes. Tudi Descartes je bil sodobnik prelomnega časa, kakor smo mi in vse njegovo razmišljanje je potekalo od močnega hotenja, da se skozi dvome in razčlemba dokopljemo do spoznanja nadosebnih, večnih resnic o človeku in o življenju.

Ga. dr. Alma Sodnik je postavila na čelo svojega spisa posvetilo, ki v njem pravi o Descartesu, da je »ostal do današnjih dni vzor nesebičnega iskanja in ljubezni do resnice«. Mar nam ni treba takih vzorov prav v tej dobi, ki je tako malo naklonjena nadosebnim in nadnarodnim resnicam, dobi ki mnogokje zopet zaukačuje resnico in jo združuje z nasiljem, namesto s svobodno diskusijo? Dobi, katere filozofski tolaž je poleg Spenglerja in še nekaterih lani umrli Christoph Steding, avtor letos izišle ob-

sežne knjige »Das Reich und die Krankheit der europäischen Kultur«, ki potrebuje sedem sto strani da vzame duhu in kulturi tisto prvenstvo, kakor ga je utemeljeval tudi Descartes in da postavi namesto misli dejanje, predvsem politično dejanje, kot izvor in smoter slehernega socialnega in kulturnega udejstvovanja.

Ljubezen do resnice in vera v luč kritičnega uma, to je poglavitna točka Descartesovega duhovnega izročila. Avtorica te prve večje slovenske študije o enem najznačilnejših francoskih filozofov je razdelila svoj spis v štiri dele. V prvem prikazuje najprej filozofovo življenje in osebnost, podaja pregled Descartesovih spisov in nato oris dobe, t. j. 16. stoletja z vsemi njegovimi kulturnimi tokovi. V drugem delu se bavi z vprašanjem Descartesove metode, se pravi: z njegovo: kritiko tradicionalnih metod in z obnovitvijo analitične metode. Tretji del je posebno obseben. V njem prikazuje avtorica univerzalni dvom kot izhodišče Descartesove filozofije, se bavi z »Arhimedovo točko«, t. j. z zanesljivostjo človeške zavesti, razglablja vprašanje spoznavanja in kaže vpliv Descartesovega nauka na razvoj spoznavne teorije. Prikazuje nam Kartezija v njegovem racionalizmu in v odnoših empirizma, sensualizma, fizike in metafizike, dušeslovja, estetike, etike in sociologije. Naposled skicira na nekaj straneh Descartesov pomen za našo dobo. Knjigo zaključujejo Opombe, francoski resumé kazalo.

Študija ge. dr. Sodnikove ima znanstven značaj — morda celo bolj, kakor je potrebno pri knjigi, ki vendarle ne more biti namenjena ozkemu krogu profesionalnih filozofov. Eseijsko pisana študija, ki bi brez vsakršnih koncesij vulgarnemu okusu in modi »romaniziranih biografij« prikazala Descartesovo življenje in osebnost s širokim ozadjem dobe in ki bi podredila filozofska razglabljanja temu orisu osebnosti in življenjske značilnosti velikega misleca, bi nedvomno zajela široki čitateljski krog. A tudi v tej obliki in tem slogu, ki ni težko umljiv, nam je slovenska študija o Descartesu dobro došla, podnetna in učinkovita knjiga, namenjena je pač ljudem, ki jim mišljenje ni muka, marveč radosten napor iščočega in k absolutnem smotrom stremčega duha. Hoteli bi, da bi imela sedanja, tako realna in obenem tako romantično razgreta doba tudi pri nas mnogo ljudi, ki si bodo lahko pri večni luči Descartesove prižigali duhovno svečo za svojo pot skozi današnje mrzlo in mračno stvarnost. —

Zapiski

MODERNE BASNI

Srbski pisatelj Milan Vukasović je danes nesporno največji basnopisec na vsem slovanskem jugu. Izdal je že več knjig basni, ki v njih nadaljuje in razvija to, dandanes zanemarljivo knjižno zvrst, segajoč daleč k Ezopu in vzpodbujeno po nesmrtnih vzgledih Lafontainea, Krylova in drugih. Vukasović piše svoje basni v prozi in jih tako še bolj približuje sodobnemu čitatelju, ki uživa v tej zmesi tvorne fantazije in duhovitega razmišljanja. V eni zadnjih števil »Srpskega književnega glasnika« je Vukasović zopet priložil nekaj svojih najnovejših basni. Iz njih posnemamo tri značilne primere:

Josip Rijavec je snoči gostoval v Zagrebu v Donizetijevi operi »Lucia Lammermoore«. Naš ugodni rojak se je pravkar vrnil s koncertne turnee po Nemčiji. Na več koncertih, med drugim v Berlinu pod taktirko Bruna Walterja, je pel tenorsko partijo v Verdijevem »Requiemu«.

Iz naših revij »Sodobnost« prinaša v aprilski številki aktualno glosso dr. Ferda Kozaka, ki vidi v obrambi slovenskega naroda in jugoslovanske države edini odgovor na vse, kar koli se dogaja okrog nas. In hkrati dožnost do svojega poslanstva: marširati s tistimi, ki ustvarjajo svobodno človeško občestvo na zemlji, danes z delom rok in duha, jutri z žrtvijo in krvjo. A. Poljanec objavlja »Nekaj misli o sodobnem patriotizmu«, ki skušajo določiti enotno čustvo sodobnega progresivnega patriotizma in opredeliti obvezni pojem domovine. Pisec se pri tem sklicuje na Cankarjev zoper rodoljubarske fraze in poudarja ob koncu članka, da je »stvar našega malega naroda hkrati tudi stvar vsega naprednega človeštva, ki je v svojem boju nepremagljivo«. Iz uvoda v pripravljajočo se knjigo dr. Fr. Mesešnela »Janez in Jurij Šubič« je objavljen odlomek »Evropsko slikarstvo 19. stoletja«, nadaljuje se pa razprava C. Logarja »Vrednostno spoznanje etika«. Izmed ostale vsebine navajamo posebej dr. Vita Kraigherja sociološko študijo o slovenskih vinarjih. Pripovedno leposlovje zastopa Miško Kranjec z novelo »Pot med blaženec, liriko pa Lili Novy in Zima Vrščaj«.

O problemu popularizacije glasbene vzgoje prinaša najnovejša številka beograjskega »Muzičkega glasnika« daljši članek mladega slovenskega glasbenega pedagoga, skladatelja in publicista dr. Dragotina Cvetka, ki je v marcu uspešno predaval o tem problemu v Kolarčevi ljudski univerzi v Beogradu. V isti številki dobro urejevanega »Muzičkega glasnika« je izšel članek Zinaide Grinckat o Skrbjabinu in harmonski strukturi njegoveh del, odlomki iz korespondence Mursorskega, študija Živka Firforovića o melosu narodnih napevov iz južne Srbije, članek Pavla Stefanovića »Za domačo simfonijsko muziko«. Številka prinaša tudi mnogo poročila, vesti in beležke. Žal da je tu premalo zastopano slovensko glasbeno življenje. — Kakor izvem, se pripravlja reorganizacija tega časopisa, tako da bi »Muzički glasnik« postal centralna revija vsega glasbenega življenja v Jugoslaviji. Tako presodno je treba samo pozdraviti in zaželeto, da bi se čim prej izvedla, kakaj v glasbenih prizadevanjih Slovencev, Hrvatov in Srbov je toliko skupnih stikov in interesov, da je osrednje glasilo že zdavnaj potrebno.

Iz glasbenega sveta Zinka Kunc-Milanova bo na posebno željo Toscaninija sodelovala na koncertu v Londonu dne 1. maja, kjer se bo pod Toscaninijevim vodstvom izvajala Beethovnova »Missa Solemnis«. — Nova opera skladatelja »Starih groljanov« E. Wolfa-Ferrarija z na-

stev pokojninski zavod za pisatelje. Dohodki bodo kriti delno z državnimi prispevki, delno pa tako, da se uvede posebna taksa na uvoz knjig iz inozemstva in sicer 1 lei za knjigo v vrednosti do 50 lejev, 2 lei za ceno od 50 do 100 lejev in t. d. Posebna taksa se bo pobirala tudi od rumunskih prevodov iz tujih književnosti. Za pisatelje, ki naj pridejo v po-

štev za pokojnino, bodo amatrski vse, ki so redni člani Društva rumunskih pisateljev in se že vsaj deset let javno udeležujejo kot pisatelji. Pokojninska doba se bo začela z dovršenim 55. letom, a tudi prej v primeru telesne ali duševne invalidnosti. Pokojninska renta bo razdeljena v pet razredov in se bo gibala med 8000 do 29 tisoč lejev na leto.

papirjem, barvo, apnom), ki bo jutri na Rožniku. To bo za ljubljanske kolesarske kroge nekaj novega, ker se ta način tekmovalanja pri naših kolesarjih že dolga leta ni izvajal, a je v tujini stalno na sporedu v zgodnjem spomladanskem času.

Z druge strani pa se spet bliži o zanimivih krožnih kolesarskih dirkah, ki se že nekaj let sem izvajajo na podružniški progi. Da bo ta prireditve letos, 7. maja, najzanimivejša od vseh, kar jih je dosedaj bilo na tej progi, je brez dvoma, kajti prireditelj — »Hermesova« kolesarska sekcija — je ne bo organizirala kot navadno skupinsko tekmovalanje juniorjev in prvorazrednih, temveč po sistemu »handicapa«, t. j., da se šibkejšim dirkačem v začetku tekmovalanja da nekaj prednosti, ki jo morajo med tekmovaljem najboljši dirkači pridobiti in se tako h koncu dirke doseže enotna klasifikacija. Tako bo n. pr. pri tej dirki, ki bo šla na 8 krogov ali 60 km, razlika med začetnimi juniorji in zadnjimi državnimi prvaki 5 in 1/2 minute; med tema dvema skupinama so še štiri skupine, katerih vsaka ima od druge določen presledek. Start bo torej nekako naslednji: a) najšibkejši juniorji; b) 2 minuti za a) nekoliko boljše juniorji; c) 1 in 1/2 minute za b) še boljše dirkači; d) 1 minuto za c) prav dobri dirkači; e) 1/2 minute za d) najboljši dirkači; e) pol minute za d) državni prvaki. Vsa razdelitev dirkačev po skupinah bo vsaj približno določena na podlagi dosedanjih izkustev, pridobljenih na dosedanjih dirkah in po sposobnosti posameznikov. Zaradi točnejše kategorizacije je prireditelj tudi prej določil zaključek prijav, ki morajo dospeti vse do vključno 2. maja na naslov: Jax in sin trg. koles in šiv. strojev, Ljubljana, Tyrseva c. 34; poznejše prijave se ne bodo mogle upoštevati.

Da bi prireditelj ustregel tudi želji kolesarjev-turistov, je še tem dal možnost tekmovalanja v zaključni skupini na 15 km ali dva kroga. Ta skupina bo startala in končala svojo vožnjo pred »handicapom« — Klasificiranih mest bo 7 »handicapov« 15. za kolesarje-turiste pa 7.

Porobnejši spored bo objavljen pravčasno.

Teniška igrišča SK Celja otvorjena. Vse članstvo teniške sekcije in one dame in gospode, ki nameravajo igrati tenis, opozarjam, da lahko pričnejo z igranjem, ker so igrišča SK Celja v mestnem parku že urejena in pripravljena za igranje. Vsi, ki imate veselje do tega lepega sporta, se prijavite v našo teniško sekcijo, kjer vam je dana prilika dnevnega razvedrila in sportnega udejstvovanja v krasni naravi. Prijavi se lahko vsakdo na samem prostoru pri oskrbniku. — SK Celje

III. veliki table-teniški turnir za prvenstvo dravske banovine. Kakor smo že poročali bo ta veliki table-teniški turnir v telovadnici državnega učiteljskega na Resljevi cesti. Sodelovali bodo na tem turnirju skoraj vsi jugoslovenski »kanoni«, med njimi državni prvaki Dolinar Zarko, Marinko, Blaž, Ratkovič, državni jun. prvaki Valkovič ter domači Djinovski, Belak Krečič, Strojnik in še veliko ostalih Zagrebčanov in Ljubljancev. Pričetek turnirja bo danes ob 19 in v nedeljo ob 9 dalje. Zato pa si vsi oglejte napete borbe za naslov prvaka Slovenije!

SK Ljubljana. Danes ob 19 obvezen sestanek liginega godno dirko DKSK Edinstva, ki bo jutri v nedeljo v Zgornji šiški pri gostini Martinc ob 14.30 naslednje zvezne kontrolne funkcionarje: zvezni delegat Franc Pogačar, sodnika: Rudi Schweitzer in Ignac Bežljaj, teh. referent Stanko Pleško. gg. funkcionarji naj pravčasno zavzamejo svoja mesta pri dirki.

Atletski podsavez v Ljubljani. Za atletične, ki pridejo v pošto za reprezentanco, bo izbirni miting jutri v nedeljo ob 9. na Stadionu. Atleti se imajo zglasiti pri teh referentu podsaveza na mestu.

Odbor atletskih sodnikov v Ljubljani. Za izbirno tekmovalanje, ki bo jutri ob 9. na Stadionu, se odredijo naslednji sodniki: Gorjanc, Sancin D., Windisch, Vidic, dr. Bradač, Megušar, Stropnik, Cuderman, pomožni sodniki: Vahtar, Štok, Bokal, Jeglič, Sasošnik.

SK Reka. Jutri igra I. moštvo predtekmo in naj bo zato ob 14 v garderobi Ljubljane. Postava na običajnem mestu. Oprema naj se dvigne ob 9. do 10. Ob 9. naj bodo juniorji v naši garderobi; igrajo prvenstveno tekmo z Mostami.

Z Jesenic

— Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob 8. zvečer. (V nedeljo tudi ob 3. uri pop.) krasen vellefilm »Ljubljana smrt«. V glavni vlogi naša rojkinja Mia Čorak-Slavenska. Med dodatki risanim film »Betty Boop in moderna« in Paramountov zvočni teatnik. — Sledi »Ešnapurski tiger«. —

Sokolsko društvo Jesenice ponovi četrtič sikajno opereto »NAVIHANKA« — v nedeljo, dne 16. aprila 1939 ob pol 15. uri. Zvezne zveze ugodne!

S P O R T

Bask — Ljubljana

Jutri ob 16.30 ligaška tekma s predtekmo Ljubljana B—Reka (ob 14.45)

BASK bo jutri zadnji gost Ljubljane v spomladanskem delu ligaškega prvenstva. Ali bo gledala Ljubljana tudi v bodoče na domačem terenu ligaške tekme? To je odvisno od izida jutrišnje borbe. Še zmerom Ljubljana ni povsem iz nevarnosti, da ne izpade iz lige. Kajti 14 točk bo najbrž premalo za obstanek v ligi. Skopljanski Gradjanski lahko dobi še 6 točk in v tem primeru bo imel 18 točk. Vse tri še preostale tekme igra namreč doma. Prav tako bo zemunska Sparta odigrala na svojih tleh še preostale tri tekme. Če vse tri dobi, kar je verjetno, bo imela s sedanjimi 9 tudi že 15 točk. Recimo, da bo var. Slavija tekmo v Zemunu izgubila, a ostali dve dobila; imela pa bo tudi 14 točk in boljše razliko golov. Kamor zagrabiš, kamor pogledaš, povsod nevarnost. Edina rešitev iz teh ugibanj — bi bila zmaga nad BASK-om.

Ali je zmaga nad BASK-om mogoča? Vse je mogoče v nogometu. Tudi zmaga

nad BASK-om je mogoča, seveda s pogojem, če bodo fantje zaigrali tako kakor se mora s protivnikom Baskovega kova. Predvsem obramba ne sme pozabiti dejstva, da so v napadalni vrsti jutrišnjih gostov sami izvrstni in reprezentativni strelci: Tirnančič, Tomašević, Cabrić, Spasojević in naš domačin Lah. Zato bo morala biti obramba izredno previdna in ostru ter ne bo smela dopustiti nasprotniku, da bi streljal iz ugodne pozicije. Kar se pa tiče Baskove obrambe pripominjamo, da je izvrstna in le veliki volji in prodornosti naših bo uspelo doseči kakšen zgoditek.

Glede na renimiranega gosta in važnost tekme same smo prepričani, da bo publika jutri prišla na svoj račun.

Tekma se bo pričela ob 16.30 in bo seveda ob vsakem vremenu. Predtekmo bosta igrali moštvi Ljubljane in Reke s pričetkom ob 14.45.

Še štirje bodo ostali

II. kolo finalnih tekem LNP, ki bo izločilo polovico kandidatov za naslov prvaka LNP.

Hermes—Maribor

Ob 10.30 na igrišču Jadrana

Hermes in Maribor nadaljujeta še danes borbo za naslov prvaka LNP.

Hermes se zaveda, da bo treba položiti v to tekmo ves trud in napor, če bo hotel zmagati in se tako obraditi dalje v tem tekmovalju. Šiskarji so svoje vrste uredili in razpolagajo z dobro anjastorico, ki bo gotovo storila vse, da ostane zmaga doma.

Gostje so znani po svoji hitri in kombinacijski igri, s katero so presenetili že marsikatero močnega nasprotnika. Za tekmo vlada zaradi tega živahno zanimanje, kar je razumljivo, ker se z njo obeta prireditelj, ki bo nudila mnogo sportnega užitka.

Predtekma med mladima Hermesa in Jadrana bo ob 9.15.

Celje—ČSK

Za srečanje, ki bo jutri ob 16.15 na celjski Glaziji, vlada med celjskimi sportniki

Triglavski dan brez tujcev?

Rumuni in Italijani so odpovedali, o Bolgarih in Nemcih pa ni nobenih vesti

Na smuk s Triglava, ki bo v nedeljo 16. t. m. je JZSS povabil Italijane, Nemce, Rumune in Bolgare. Prvi so se bili vabilu odzvali Rumuni, ki so prijavili svoje moštvo in že sporočili uro in dan prihoda. Mesto tekmovalcev pa je prišla brzojavka, da so jim nepredvidene zapreke odpotovale v poslednjem trenutku onemogočile.

Tudi Italijani so javili, da ne morejo dobiti potrebnih listov za svoje tekmovalce, ki so vsi vojaški obvezniki in se tekem torej ne bodo mogli udeležiti.

O Bolgarih in Nemcih nobene vesti... Možno je, da so potovali zlasti slednji, ki vendar Triglavski smuk dobro poznajo, direktno na Staničovo kočjo in so že tam na treningu.

Zato pa so prijavljeni domala vsi domači tekmovalci in tekmovalke. Celo Praček, ki je jedva okrevljal od svoje poškodbe, zadobljene v Sestriju, se je za tekmo prijavil in ga bomo po krajšem presledku v nedeljo videli zopet v njegovem elementu. Od znanih prvorazrednih smučarjev je do-

slej odpovedal svojo udeležbo edini Jeseničan Emil Znidar, zato pa bomo videli letošnjega državnega prvaka v smuku, Mariborčana Cizlja, kakor tudi prvaka v alpski kombinaciji Helma in celo vrsto najboljših alpskih smučarjev vse tja do najmlajših, Tržičana Lukanca in blejskega »Ljubljancana« Molnarja. Tudi v damski konkurenci so prijavljene najboljše smučarke s prvakinjo Heimovo na čelu.

Nemški savez je prijavil naslednje tekmovalce odn. tekmovalke: Maier August, Maier Markus, Obermann Hans, Scherz Fritz, Schnabel Roman, Kullberg Vinzenz, Steinwender Walter, Heubler Ernst, Schrottenbach Jetty in Maier Inge.

Službeno iz JZSS (Triglavskega dana). Vodstvo tekme v smuku na dan 16. t. m. (»Triglavski dan«): Tehnični vodja: Vučnik, start: Šramel in Jamnik, kontrole: Rihtar, Jesih, Kogovšek, Stojan, cilj: Predalč, Jelenič, Bernik, Strikberger, Fajdiga, Zupan B. in zdravniška služba: dr. Bonač, dr. Novak, kaplar djak dr. Čadež.

Pričetek tekmovalja bo prilagojen snežnim razmeram. Spričo visokih temperatur na solnce je verjetno, da se bo morala tekma izvesti v zgodnjih dopoldanskih urah, na kar opozarja JZSS vse tekmovalce in funkcionarje s prošnjo, da svoj prihod na določeno jim mesto pravčasno uredijo.

Prijave za tekmovalanje v rednem terminu so zaključene. Naknadne prijave se sprejemajo na Staničevi koči do pričetka zvečanja, ki bo drevi tamkaj.

Kolesarji se prebujajo

Prva — in še prav zanimiva — dirka po cesti in po gozdu bo že jutri v Zg. šiški

Tudi za ljubitelja kolesarskega sporta je po zimskem odmoru nastopil čas aktivnega udejstvovanja. Že se v časopisu pojavljajo prvi znaki s pozivi k verificiranju k dirkam, izletom itd. Tako n. pr. smo čitali obvestilo o kolesarskem cross-countryju (vožnji in hoji s kolesom po mešanem terenu — po polju, gozdu, navzgor, navzdol, čez jarke, ograje, bregove itd. t. j. po neznani poti, od 3 do 10 km dolgi, zaznamovani le z vidnimi znaki kakor s

ZAHVALA

Vsem, ki ste sočustvovali z nami ob smrti našega dragega soproga, očeta, starega očeta, tasta, gospoda

Matije Wrischerja

višjega žel. inspektorja v pokoju

vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili toliko vencev, šopkov in cvetja, izrekamo najglobljo zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni častiti duhovščini z g. župnikom Jenkom Miho na čelu za asistenco, zastopnikom nabavljalne zadruge drž. železnice za častno sprejeto in pevskega zboru »Sloge« za ganljive žalostinke. Vsem iskrena hvala.

LJUBLJANA, 14. aprila 1939.

Žalujoče rodbine:

WRISCHER, ANTOSIEWICZ, BIZJAK, BOHINC, MUČALO, OPAŠIČ, PETROVIČ, DE POLLI, SUBIC.

Umrla je, previdena s sv. zakramenti naša ljubljena mama, sestra, teta, svakinja, gospa

Marija Ušeničnik

roj. JANUŠ

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 16. aprila ob 4. uri popoldne na farno pokopališče v Domžalah.

DOMŽALE, dne 14. aprila 1939.

Žalujoči ostali

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljani oče

KANDARE ANTON

LESNI TRGOVEC IN POSESTNIK

v petek ob 10. uri, po daljši, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, v 72. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v nedeljo 16. t. m. ob 15. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Viševku.

Pudob, Stari trg pri Rakeku, 14. aprila 1939.

Žalujoči:

ANTON, JANEZ, FRANCE, sinovi; FRANČISKA, hči.

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Ta načrt je bil v očeh Franca Ferdinanda večji od vsega, kar se je bilo zgodilo v devetnajstem stoletju. Če bi mu ta načrt uspel, bi bila Avstro-ogrška dovolj močna, da bi znova postala vodilna sila v Evropi, kakor je bila nekdanj. Potem bi bil bodoči cesar dovolj močan, da popravi napako, ki jo je zagrešil cesar Franc, ko se je odrekel nemške cesarske krone, in se mašuje Bismarcku za to, da je predrzno osvojil Hohenzollernem mesto, ki gre po vsej pravici Habsburžanom.

Ne Hohenzollern, temveč Habsburg, ne Prusija, temveč Avstrija: to je zadnji cilj, vrhunec dela, ki ga bo imel bodoči cesar za svoje zgodovinsko poslanstvo.

Bil je silen načrt, velik kakor morje. Neskončnost morja ga je odobraval. Vozeč se po morju, z neskončnostjo pred očmi, je Franc Ferdinand vročino hrepenel po domovini, ki jo je hotel izpremeniti v mogočno, slavno državo. Vihar se je vzdignil in vrgel vročinega na posteljo, bolan za morskimi boleznimi je klavirno ležal v viharju ter poslušal ladjo, kako je stokala, in morje, kako je grmel; toda bolnika, ki so ga v njegovi nestrpnosti in njegovem nemiru zmerom preganjali najhujši strahovi, to pot ni bilo strah. On ni mogel utoniti, usoda ga je morala ohraniti, izbran je bil, da stori veliko dejanje in uresniči veliki načrt. Prepričan je bil, da bo človeštvo slavilo leto 1893., rojstno leto velikega načrta, kot svetovnozgodovinski datum.

45 Po viharju je rekel Franc Ferdinand spremljevalcem, ki so bili prav tako obolevi kakor on: »Vedel sem, da se nam ne more nič zgoditi.«

Pristali so mirnega jesenskega dne. Franc Ferdinand je nadzoroval izkrcavanje svojih zakladov, svojega lovskega plena, kože divjih živali je imel s seboj, ki jih je bil ustrelil, mnogo zabojev dragocenih in malovrednih reči, ki jih je bil uplenil in nakupil. Nihče ni slutil, da prinaša s seboj načrt, ki je pravi in glavni dobiček potovanja okrog sveta.

Deset mesecev po odhodu je bil Franc Ferdinand spet na Dunaju. Vsem, ki so ga pozdravljali, je zatrjeval, da je bilo potovanje krasno. Materi je rekel, da je ozdravel. Toda slišala ga je, kako je kašljal in pokašljeval, in v skrbih poizvedovala po resnici. Zdravniki so menili, da se njegovo stanje na žalost ni odločilno zboljšalo. Nadvojvoda je bolan. Kaže, da potovanje okrog sveta ni bilo pravi način zdravljenja.

GROFICA CHOTKOVA

Preden je ladja pristala, je bil Franc Ferdinand sklenil, da najprej razodene svoj načrt možu, ki mu je prisojal več prožnosti kakor vsem drugim avstrijskim državnikom: avstrijskemu ministrskemu predsedniku grofu Taaffeju. Ta cinik, ki je mamil vse stranke in narode s polovičnimi ustopenji ter z majhnimi ukanami od leta do leta in od dne do dne popravljati male katastrofe, ki so utirale veliki katastrofi pot, prav za prav ni bil po srcu nadvojvodi, ki je hotel s sveto resnostjo izliti ozdravljenje bolnega državnega telesa; toda grdi mali »Affe« — tako je večina poslancev imenovala grofa, ki je že štirinajst let načeloval avstrijski vladi — je bil Franca Ferdinanda pred potovanjem okrog sveta nekajkrat obiskal ter zbudil zanimanje mračnega mladega človeka in ga pripravil v roznogledno razpoloženje. »Nekako gre vsaka

reč, vse se dá nekako urediti« — ta drzna Taaffejeva beseda je bila Francu Ferdinandu kar po godu. Ko je prišel na Dunaj, je zvedel, da so Taaffejevi dnevi sešeti. Vse stranke so se bile nenadoma zarotile zoper političnega hitropstnika, ki jih je bil s svojimi umetninami štirinajst let vodil za nos. V svoji stiski je nepričakovano nastopil z načrtom reforme volilnega prava, podal v parlamentu zakonski predlog za svojo umetno pokvarjeno splošno volilno pravico, misleč, da mu bo s tem presenetljivim manevrom še enkrat uspela rešitev. A to pot ga je njegov dobri nos ukanil. Taaffeja so strmoglavili, in cesar, ki se vsa mnoga leta nikoli ni hotel ločiti od njega, je njegovo ostavko sprejel.

Taaffejev padeč je bil dogodek, ki je zbudil po vsej Avstroogrski veliko razburjenje. Taaffe je bil nekoč izdal svoj recept, po katerem je vladal Avstriji: »Treba je hraniti vse narodnosti v enakomernem, pravilno uravnanim nezadovoljstvu.« Pred štirinajstimi leti je bil cesar, razsrjen nad odporom nemških liberalcev proti zasedbi Bosne in Hercegovine, naročil grofu Taaffeju, naj napove Slovanom prijazen program. Slovine je Taaffejevo vladanje tako malo zadovoljilo, da je mogel češki politik Grégr v imenu vseh Slovanov reči: »Avstrija je nekaj hujšega kakor absolutistična država: to je država ministrsko-birokratske samovolje pod krinko ustavnosti.« Taaffejev način izigravanja naroda proti narodu je bil kriv, da so se čutili vsi prevarjeni in so bili vsi nezadovoljni. Vendar je Taaffe mislil, da ne bo uspeval v monarhiji nikoli noben drug način. Tudi cesar je ostal po Taaffejevem padcu privrženec tega načina, ki ga res da ni imel — po zgledu svojega skeptičnega ministrskega predsednika — za »sistem« v hazardni igri, marveč za tehnično pravičnost: če si dal — tako je mislil cesar — zdaj Nemcem nekaj, zdaj Čehom nekaj, zdaj Poljakom nekaj, si smel vsakemu teh narodov kdaj pa kdaj tudi nekaj vzeti. Komur so kaj vzeli, tisti se je drl; to drenje na-

rodov se cesarju zdavnaj ni več zdelo resno. Najrahljša bolečina je povzročala najglasnejši krik; vladar ni smel biti občutljiv in je moral znati z neganjenim srcem poslušati vse bolezne krike in besne izbruhe. Ko je cesar nazadnje spoznal, da ni samo vpitje pristno, ampak tudi bolečina, je bilo že prepozno, da bi bil poklical izumitelja Taaffejevega »sistema« na odgovor, a tudi prepozno, da bi bil korenito izpremenil sistem.

Razburjeni časi, ki so se začeli na Dunaju, so silili Franca Ferdinanda, da je za zdaj molčal o svojem načrtu. Po odstopu grofa Taaffeja, od čigar gibčnosti se je nadejal boljše pomoči kakor od birokratske okostenelosti drugih avstrijskih državnikov, se nestrpni nadvojvoda ni mogel domisliti nobenega vplivnega politika, ki bi mu mogel postati zaveznik. Z dr. Marshallom, ki ga je v teh kritičnih jesenskih dneh večkrat videl, Franc Ferdinand ni hotel govoriti o svojih političnih načrtih. Ker je zdaj še sumljiveje kašljal in pokašljeval kakor pred potovanjem okrog sveta, ga je mati silila, naj gre v Meran, da se podvrže zdravljenju. Cesar, ki mu je vzlic temu prigovarjanju javil, da je zdrav, je ukazal, naj spet nastopi vojaško službo. Franc Ferdinand se je izmenoma posvečal zdravljenju in službi, pred vsem pa knjigi o potovanju okrog sveta, ki ga je še najbolj odvrčala od neveselih misli na bolezen in na to, da mora skrivati svoj veliki načrt. Od podpore mnogih pridnih rok se je delo o potovanju razraščalo, kmalu je bil prvi zvezek dokončan in drugi pričet. Knjiga je zbujala mnogo pozornosti, hvalili so jo nad vsako mero, in Franc Ferdinand je slišal marsikaj laskavega o svojih pisateljskih zmognostih. Vendar mu je prišlo na uho povsod razširjeno mnenje, da je knjiga od prve do zadnje vrstice delo njegovih sopotnikov in sodelavcev. »Ljudje torej mislijo, da mora biti vsak nadvojvoda brezpogojno tepec!« je srdito vzkliznil. Veselje do knjige mu je bilo zagrenjeno.

MALI OGLASI

Kampa, kam?

Na Kurešček
vozi avtobus v nedeljo ob 8. uri izpred Metelke v doma. — Kraljevič, telefon št. 36-98. — 7630-18

Službo dobi

Stavca za štampiljke
sprejme M. Šitar in Svetek, Franciščanska 3. — 7595-1

Krojaški mojster

mlad, agilen, veštrsko izvečan, dobi stalno mesto kot prikovalca v večjem podjetju. Ponudbe z zahtevkom plače in navodilo doseganja delovanja na ogl. odd. Jutra pod znako »Povzeten mojster«. — 6772-1

Šiviljo

stara ca 30 let, z dobrim okusom in samostojno, sprejem v privatno hišo v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod znako »Povzeten mojster«. — 6770-1

Kopalnega mojstra

sprejme športno kopalnico SK Ilirije v Ljubljani. Na stop 1. maja. Ponudbe na poštini predal 175. — 7566-1

1 ključavničarja

in 1 vrtnarja
sprejme za takoj Uprava državnega zdravilišča Topolšica. Nekolkovane ponudbe z vsemi podatki samo samskih preselcev naj se naštevijo na upravo. — 7588-1

Brivskega

pomočnika
prevorstnega in stalnega sprejme Oton Heimgartner, Slov. Bistrica. Nastop 25. — 7585-1

Kuharico

perfektno, sprejem k tričlanski družini na deželo v bližini Ljubljane. Plača din 500. Pismene ponudbe z navodilo vsega dosedanjega službovanja pod »Nastop po dogovoru« na ogl. odd. Jutra. — 7607-1

Frizerko

prevorstno moč, sprejme v stalno službo boljši salon v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačam dobro«. — 7638-1

Mladega

raznašalca
sprejme takoj cvetličarna »Rože«. — 7634-1

S Pegazom — okrog sveta

12
Tedo se je zgodilo nekaj strašnega. Sidro se je zapelo v kopalni stol gospodične Trepetlikarjeve in ga mahoma vzdignilo od tal. Nesrečnica je vpi- la na pomaganje in cepetala v zraku, toda motor je ropotal in morje je bučalo tako glasno, da ni gospod Vrtačnik ničesar slišal.

Vrednote

Zbirko starega denarja
dajemo v papirju kakor tudi v kovancih, vse skupaj naslov. bi rad prodal. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. — 7609-33

Prodaj

Fizol
in razna druga semena dajemo v vzgojo pod ugodnimi pogoji Sever & Komp., Ljubljana. — 7229-6

Kupim

Medicinske steklenice
čiste kupimo. Drogerija Kanc. Ljubljana, Židovska ul. 1. — 7602-7

Auto, moto

Motor
250 ali 350 ccm dobro ohranjen kupim. Sv. Petra cesta 91-I. — 7596-10

Zündapp

500 ccm SV, malo vožen, ugodno naprodaj. Ogledati: Resljeva 26, dvorišče. — 7621-10

Kolesa

raznih prvostvornih znamk, z večletno garancijo, dobite zelo ugodno, kakor tudi na mesečne obroke pri: Nova trgovina, Tyrševa 36. Pozor (nasproti Gospodarske zveze). — 6810-11

Pohištvo

Kompletno jedilnico
lepo, v baročni slogu, prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. — 7639-12

Spalnice, kuhinje

in drugo pohištvo prodaja po ugodni ceni — Kurnik Jože, Zg. Siska, Pod brihom 28. — 6791-12

Kapital

Posojila
dajemo proti zadostni mu kritji in rednemu odplačevanju.

Denarne vloge

na knjižice in tekoče račune sprejemamo na ugodno obrestovanje.

Vrednostne papirje

kupujemo, prodajamo, lombardiramo in posojamo. Hranilnica dravske banke Ljubljana, Maribor, Celje, Kočevje. — 177-16

Posojila

dajemo dolgoročno, kratkoročno pod ugodnimi pogoji. Za hranilnice knjižice visoke obresti. Brošura »Pot do blagostanja« brezplačno. — Pišite na »Moj dom«, Dvorkova 8. — 166-16

Denarni zavod

malega človeka
je hranilna posojilnica »MOJ DOM«, Ljubljana, Dvorkova ul. 3. Posojila, ugodni pogoji, tiskalne vloge. — Visoke obresti. — 178-16

Mesar in klobasničar

trgovca živine z vsemi obrtnimi pravicami in z nekaj kapitala, želi pristopiti kot družabnik k začetniku ali do te obiti in nima svojih obrtnih pravic. Pismene ponudbe: Franjo Kokali, Maribor, Meljska c. 68. — 6750-16

Posojilo

od 700—800.000 din iščem proti vknjiži na prvo mesto večje industrije, vrednost objektov in nepremičnin 3 do 4 milijone din. Obrestovanje 12%. — Isti more pristopiti kot kompj. nov. Letni promet 25 milijonov. Zazeleno posojilo iz privatne roke. Obvestila na ogl. odd. Jutra pod »štev. 7428«. — 7428-16

Lokali

Delavnico
oddam 4 m široko, 5,5 m dolgo, 3,5 m visoko za 200 din mesečno. Ljubljana, Lepi pot 1 pri tobačni tovarni. — 6776-19

Kolarska delavnica

z vsem inventarjem, se ugodno odda. — Naslov: Holter Ivan, kolar, Materev. — 6753-19

Več poslovnih prostorov

priljubljen za pisarne se odda s 1. junijem t. l. Polje se v pisarni odveštnice zbornice v Ljubljani, Dvorkova 10. — 7629-19

Trgovski lokal

oddam v novi hiši v Fügnerjevi ulici. Informacije: Slov. Vrtača 9. — 7555-19

Frizerski in brivski salon

dobro ideo moderno urejen v Ljubljani naprodaj pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna prodajala«. — 7575-19

Posest

Velika krasna parcela v Celju
v izmeri 7.760 kv. m ob glavni banovinski cesti naprodaj. Ponudbe na poštini družnično Jutra Celje pod »100.000«. — 6760-20

Velika hiša

dvonadstropna, v sredini mesta Celja z velikimi skladisti in dvema trgovskima lokaloma, ugodno naprodaj. Ponudbe na poštini Jutra Celje pod »Kapital«. — 6759-20

Stanovanje

mesecni po Din 200; za državne uslužbence po Din 100. — **Ivan Legat, Ljubljana, Prešernova 44. MARIBOR, Vetrinjska 30**

Dvosob. stanovanje

z vrtom, oddam 1. maja. Tyrševa cesta 177. — 7612-21

Stanovanja

izide

Komfortno stanovanje

2 sobi, kabinet, iščem za maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »3. — 7640-21a

Sobo odda

Opremljeno sobo
poseben vhod, solčno, 1 ali 2 postelji, blizu tramvaja, oddam. Sp. Siska, Černetova 51 I. nadst., vrata 2. — 7636-23

Kabinet

oddam za 1. maj solidni osebni. Pražakova 10-III., levo. — 7628-23

Opremljeno sobo

z uporabo kopalnice in posebnim vvhodom, oddam. — Naslov: Strelška ul. 22, pritličje, desno. — 7497-23

Sobe išče

Opremljeno sobo
v bližini Sv. Petra cerkve po možnosti v pritličju, iščem za 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »štev. 66«. — 7618-23a

Prazno sobo

in kuhinjo
solčno in čisto ter strogo ločeno, išče samska uradnica za 15. maj pri mirni stranki. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »štev. 7625-23a

Solčno sobo

preprosto, čisto, z malo kuhinjo, ne predalet od sredine, išče zelo poštena, mirna, služena kuharica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »štev. 7498-23a

Opremljeno sobo

s posebnim vvhodom in souporabo kopalnice v centru išče samostojen gospod pri boljši obitelji ali samostojni dami. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Šamec tuje«. — 7572-23a

Izgubljeno

Fotoaparat

»Rolleiflex« št. 523850 je bil včeraj pozabljen na Sv. Katarini. Najditelj naj ga izroči proti nagradi v ogl. odd. Jutra. — 7613-28

Živali

Modri papagajček
je ušel. Proti nagradi naj se odda v Ilirski ulici 6-I. — 7577-27

Informacije

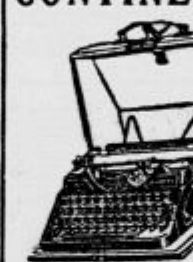
Preklic

Podpisani Kemperle Filip, tov. delavec na Jesenicah, obžalujem žalivke, ki sem jih izrekel o Rjavec Ivan, ženi tov. delavca na Brodu št. 24 v Bohinju, in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — 7539-31

Razno

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din Najmanjši znesek 17 din.

CONTINENTAL

Presker,

Sv. PETRA C. 14.

Zahvala!

TRGOVSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

izrekam udano zahvalo za točno in izdatno izplačilo posmrtnine po mojem umrlem soprogu Ahtig Albertu. Pri tej priliki si dovoli predvsem trgovskim krogom toplo priporočati, da se zavarujejo pri imenovani karitativni instituciji, ki nudi posmrtninsko zavarovanje proti cenenim prispevkom. — MARIBOR, dne 14. aprila 1939.

Ahtig Antonija, vdova po gostilničarju, s. r.

Zahvala!

TRGOVSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

izrekam udano zahvalo za točno in izdatno izplačilo posmrtnine po mojem umrlem soprogu Ahtig Albertu. Pri tej priliki si dovoli predvsem trgovskim krogom toplo priporočati, da se zavarujejo pri imenovani karitativni instituciji, ki nudi posmrtninsko zavarovanje proti cenenim prispevkom. — MARIBOR, dne 14. aprila 1939.

Ahtig Antonija, vdova po gostilničarju, s. r.

Zahvala!

TRGOVSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

izrekam udano zahvalo za točno in izdatno izplačilo posmrtnine po mojem umrlem soprogu Ahtig Albertu. Pri tej priliki si dovoli predvsem trgovskim krogom toplo priporočati, da se zavarujejo pri imenovani karitativni instituciji, ki nudi posmrtninsko zavarovanje proti cenenim prispevkom. — MARIBOR, dne 14. aprila 1939.

Ahtig Antonija, vdova po gostilničarju, s. r.

Zahvala!

TRGOVSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

izrekam udano zahvalo za točno in izdatno izplačilo posmrtnine po mojem umrlem soprogu Ahtig Albertu. Pri tej priliki si dovoli predvsem trgovskim krogom toplo priporočati, da se zavarujejo pri imenovani karitativni instituciji, ki nudi posmrtninsko zavarovanje proti cenenim prispevkom. — MARIBOR, dne 14. aprila 1939.

Ahtig Antonija, vdova po gostilničarju, s. r.

Zahvala!

TRGOVSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

izrekam udano zahvalo za točno in izdatno izplačilo posmrtnine po mojem umrlem soprogu Ahtig Albertu. Pri tej priliki si dovoli predvsem trgovskim krogom toplo priporočati, da se zavarujejo pri imenovani karitativni instituciji, ki nudi posmrtninsko zavarovanje proti cenenim prispevkom. — MARIBOR, dne 14. aprila 1939.

Ahtig Antonija, vdova po gostilničarju, s. r.

OTVORJEN

Hotel Balkan

Beograd - Terazije

Te'efon 26-373

Novo sezidani hotel v centru prestolnice — na Terazijah — s 100 sobami — najmodernejši komfort — razkošno opremljeni apartmaji — v vseh sobah tekoča mrzla in topla voda in telefon — centralna kurjava — kopalnice — lift — saloni — dvorana za konference — odlični restavrant — cene zmerne — postrežba brezhibna.

Direktna avtobusna in tramvajska zveza s sejmšiščem in vsem Beogradom, tako da je hotel dostopen vsakomur, a posebno poslovnemu svetu.

Hotelir MILENKO MESAROVIC, 20-letni zakupnik hotela »London« v Beogradu.

Dobro obrit-dobre volje!

ROT BART

Prvorstni trboveljski PREMAG brez prahu, koks, suha drva nudi

I. Pogačnik BOHORICEVA 5. Telef. 20-59.

Za vsako družino najlepša oblačila. Posebno moške obleke, trenskoti, krasno perilo t.d. si nabavite najbolje in najceneje pri

Presker, Sv. PETRA C. 14.

Za jugoslovanski patent št. 7075 od 1. januarja 1930 na:

»KEMIČNO NEUTRALNE ZLITINE CHROMA ali CHROM-NIKEL-JEKLA (Chemisch neutrale Chrom